

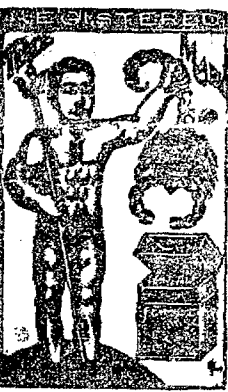
309/40

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. II. } చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ డిసెంబరు నెల 31 వ తేది సోమవారము } No. 225
సంపుటము. ౪. } పింగళి వామన సంవత్సర. మాగ్గ శిరమా సబహుళ తృతీయ 3. } సంచిక 225

సర్వవృత్తిక విషనండివిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) ౪588
దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వాలి.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండి
కలసిన చుట్టొకటము. అండ్ల,
మునాసి, దేవయజ్ఞేయ్యలతో పాట
క్షాంతిచేయుటకు నీ పిన్ని పిచ్చు
లందినను మందు గుణముమూలము
లేకునకు మాత్రమే కాక ఎటుక
కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నువ్వయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 దణక పాకెట్టు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి 2-కి 1-0-0.
ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు తీసిచుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వాలి.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:— ధన లక్ష్మీ కంపెనీ,
1-6 వెంకటేశ్వరమేడ్చి, వీధి, సాకారుపేట పోతు, మదరాసు.

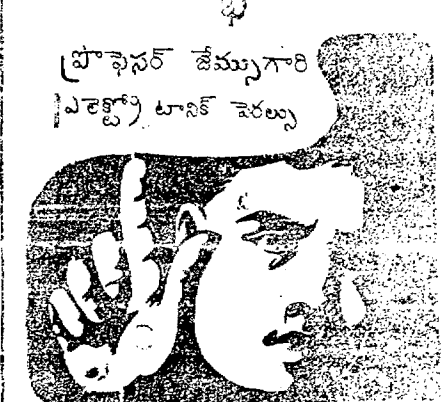

ఆంధ్రవీర కంఠీరవ అభినవ భీమనేన బిరుదాంకిత ప్రాసెనరు రామమూర్తిగారి కార్యక్రమము.

		(-)			దిశములు
కాళిబుగ్గ	1-1-18	to	2-1-18	2	"
సోమపేట	5-1-18	to	6-1-18	2	"
ఇచ్చాపురం	9-1-18	to	10-1-18	2	"
బరహంపూరు	13-1-18	to	15-1-18	8	"
అనకా	18-1-18	to	19-1-18	2	"
రెనుకోకొండ	22-1-18	to	23-1-18	2	"
పునమోతుపూరు	26-1-18		27-1-18	2	"
చిత్రపూరు	30-1-18	to	31-1-18	2	"
పూరి	3-2-18	to	4-2-18	2	"

(998)

100 అద్భుతనివారి.

ప్రాసెనర్ జేమ్సుగారి
ప్రెస్కో టానిక్ వెరల్సు
ఇది బలహీను
లకును నీరను
లకును మందు.
ఇది తక్కువకు
ట, ప్లావకము
తక్కువగను,
మెదడు దివ్వా
గా నుండుట,
పనియందెంతమాత్ర మిచ్చులేకుండుట, నిద్రాత్మక, బలహీనము,
ఆయాసము, కుక్కనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గుమస్తాలకు వర్తకులకు, రుకోవ్యాధులకు, మొద
లగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక
వేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నిపుమాధ వెటిడినమే
ఒక బుడ్డిని కొని చానిమోస్తరు ఒకమామ పరీక్షించును.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ 1-4-0
40 " " " 2-0-0.
నవీనము! ప రి మ శ డ్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!
ఆటో దిల్ బహార్

తత్వము దరభాస్తుచేయుదు.

కొద్దిప్రతులు మాత్రమే.

భారతదేశ సేవకు రాలైన

లోకమాల ఆనిబినంటు చరిత్ర

ఇది ఆంధ్ర దేశ స్వరాజ్య సేవకు కార్యదర్శియగు

గా. హరినర్సోత్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ.

గారిచే సులభమై లభింప వాయబడినది. వెల 12 అణాలు.

తత్వము ఈ క్రిందివిభాగమునకు వ్రాయబడు:—

(916)

ఉత్తమగ్రంథాలయము 148, టంకపాలవీధి సాహుకార్పేట, మద్రాసు.

కావలయును.

చన్నపూరి రాజధానికంటేకును సోలువీజంటులు కావలయును

అహోపరస్తా (రిజిస్టర్డ్)

పరస్పానచమురును, వాని తొలుగు
వస్తువులను అమ్మకలయ్యెను. చాల
అద్దర్లను సంపాదించకలేదు. ఈ కస్తు
వులన్నియు ఈ రాజధానియందు
ప్రతిగృహసంఘము వాడబడుచున్నా
యవి. ఇతరకంపెనీ సరకులకంటే
కమిషనుకంటే మేముచాలా ఎక్కు
ముగ నిచ్చెదము. భరణును ముగ
సంపాదించు. తత్వమును తెలియ
కొనిరిటికీ దరభాస్తులను మంఖ
కొనుడు.

(490)

ఈ క్షర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు అండ్లగ్రామమున
యందవలయును.

The Parasthan Perfumery Co,
No. 1, Phydonic, Bombay, P.No. 3

Diaries for 1918

HANDY, NEAT AND CHEAP

1. Andhra Sabha Diary As. 5 each

Madras Andhra Sabha contains the names
and addresses of about 1,000. Telugu know-
ing gentlemen of Madras & Andhra Desha.
Who are members of the Sabha.

2. Suguna Vilasa Saba Diary and Direc-
tory As. 5 each

3. Everyman's Dairy and Directory of
Indian (Swadeshi) Manufacturing Firms.
With a Preface by Mr. K. Sanjiva Kamath,
B. A., B. L., As. 5 each

The above 3 Diaries will be given away FREE to
new Subscribers for 1 year (from 28th December, 1917) to
"Everyman's Review."

(Subscription Rs. 3 year.)

This offer will continue till the copies are sold out.

Apply to:—EVERYMAN'S REVIEW.

The Kanara Press

998

G. T. Madras.

K. B. JOSHI & Co.

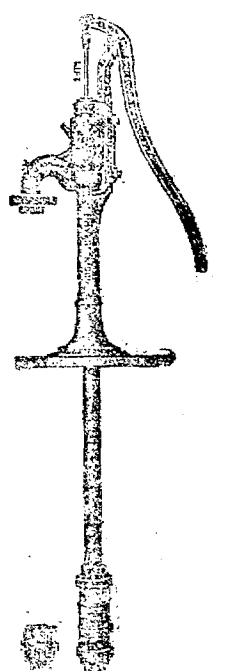
32, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the
largest available Hand Pump
on the Market. Very useful
for Shallow Water. Large
capacity to suit small irriga-
tion write for particulars and
prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps
wells up to 150 ft. Tank
Pumps of new pattern, ready
in stock. Write at once for
further particulars.

(నూ ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)

నియోజకవర్గము నిమిషమై నేనానాగుమాటలు చెప్పి
దలచితిని. ఈనాటికి మనందు యథార్థముగ నియోజకవర్గములు
లేవని అంగ్లో-యండియను పత్రికలు చెప్పుచున్నవి. అందుకు
కావలసిన సాధన కలాపములేమీ మనదేశమునందు కలదని
నేను సుదాపు మన్నాను. బంగాళము నందలి మునిసిపాలిటీల
దను, జిల్లాబోర్డులను సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు నియోజకవర్గ
ములు కలవు. సర్వే సర్వత్ర ప్రజకు ఏమియైనా కారము
గలదు. సమర్థులెవరూ వాని యందు సభ్యులగుచున్నారు.
ఎన్నికలవిషయమై మనకు పరిచయ మిదిగఁగక కలదు. బంగా
ళమునందు లక్షలకొలది ప్రాప్తయౌవనులు గలరు. వారినుండి
మనము నియోజకవర్గము నేర్పవచ్చి, శాసన సభ్యుల నేర్పవచ్చు
కొనవచ్చును. చెన్న పురియందు సునారూపముగ నియోజక

సంక్షిప్త మాలవ్య.

పండిత చంద్రమౌళిమాధవశర్మగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు చెప్పిరి: ప్రస్తుతపరిస్థితులకు దగినట్లు కాంగ్రెసు సంస్కరణము తప్పకుండావలసి. హిందవులు చూచుకొనియు అనుచూచుకొని సంస్కరణములను తయారుచేసిరి. వీరికి పరిపాలనము ప్రోత్సహించుచు వాసంకర్షణములందు ప్రోత్సహ ప్రభుత్వమువారు తీవ్ర గానీతి మనము వారికి గృహింపము. దేశపరిపాలనమును నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వము వారినేక సంఘములను నిర్మించిరి. 1880 సంవత్సరమున కానన సభాకాసనము ప్రభుత్వమువారి నంగీకరింపబడెను. అప్పటినుండి కానన సభ ఏర్పాటుచేయబడిన కాననమును సవరించుచునే వచ్చిరి. ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వవిధానమును ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయుటయే కాననసభల ముఖ్యోద్దేశము. అట్టి కానన సభలను వృద్ధిచేయుచు సమయము కొనచున్నాము. తగినట్లు ప్రాతినిధ్యము లేని పక్షములను చేయగూడదు. ప్రభుత్వనిర్వాహకులకు అధికారములే. ప్రజాప్రతినిధుల కధికారము లేనిది. ప్రజాప్రతినిధులకు ఆచరణము కాబాలగు. ఇదిగాక అధిక వినియోగికాసనము ప్రజాప్రతినిధుల కుండవలయుననియు మనము కొనచున్నాము. ఇంగ్లండులో పక్షములన్నియు ప్రజలు లేకు పక్షములెట్లు కృతపక్షచలనమున తమ ప్రతినిధుల మాలమున నిర్ణయించెదరు. ఇదియే క్రమమగు అభివృద్ధి. కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానము హిందూదేశ పరిస్థితులకు దగిన స్థితిని పొందెను. ప్రస్తుతపరిస్థితులు మానెను. ఈ సంస్కరణ విధానము కర్తవ్యమనియు. ఈ విధానసందర్భమున స్వపరిపాలన మనగా, ప్రజలకు ప్రాచీనమగు పరిపాలనను యత్నము. అదిగా ప్రభుత్వనిర్వాహకుల అధికారము ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానమునకు లోబడి యుండుటయే. ఇప్పుడు మనకు స్వపరిపాలనము నిర్వహించుటకు దానికి తగినదానియున్నాము. మనము సంపూర్ణముగ స్వపరిపాలనము కోరలేదనుకడనే ప్రభుత్వ నిర్వాహక కర్మమున నగమునుండి ప్రజాప్రతినిధి కర్మమునుండి ఎన్నుకొనబడవలెనని కొనచున్నాము. కట్టి ముగాను నూచించి ఎట్లు కొన్ని కొన్ని శాఖలను మాత్రము ప్రజాప్రతినిధుల స్వాధీనము చేయుటకు మన మొప్పుకొనము. మనము కొంత మిత సంస్కరణములనే కర్మము చేయవలెను వా రివనికి బూని.

తీర్మానము సభ్యులచే సోదరముగ నంగీకరింపబడెను.

ఇరవీద తీర్మానములు

మొదటి తీర్మానములైన మొదటి మహాసభ ముగిసిన తర్వాత సంవత్సరపు అవసర ఫిట్టిక ఆచరణింపబడెను.

ఆ. ప్రభులకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘము

కలకత్తా, డిసెంబరు 29:— నేడు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల పునర్నిర్మాణమునుగూర్చిన రిపోర్టును ప్రత్యేక సంఘమువారు సమర్పించిరి. పునర్నిర్మాణ మింకొంది విధమున జేయబడెను. (చెన్నపురి) ఆంధ్రీయండులములు 11 మంది సభ్యులు (చెన్నపురి) ఇరవీ మండలములు 14 మంది, బంగాళము 25. బొంబాయి 25 సంయుక్త రాష్ట్రములు 25. ఫిట్టికంధురాష్ట్రమునకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘము లొనగబడెను. బాతీయ మహాసభకు యువపురుషాధారణ కార్యదర్శి యండకలెనని ఆధ్యక్షురాలు చేసిన నూచనము స్థాయిసంఘము వారిచే నంగీకరింపబడెను. సి.పి. రామస్వామయ్యగారు, డి.బి. పి. కేశవరెడ్డి, గౌ. భూస్మిగారు సాధారణ కార్యదర్శిలుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మూడవదిన చర్య

పత్రికా శాసనము

కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— బి. జి. హార్నిమన్ గారు ముద్రణాశాసనమును గూర్చిన తీర్మానమును సుపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:— బాతీయ మహాసభ పుట్టినప్పటినుండి ఇంతవరకు ప్రతి బాతీయ మహాసభ యందును ప్రభుత్వ నిర్వాహక కర్మము వారి కతనచర్యను ఖండించుటను గూర్చి గాని కానన సభ కార్యమును ఖండించుటను గూర్చి గాని ఎల్లప్పుడును తీర్మానములు జరుగుచుండుట సంతోషకరము. (వినడు, వినడు.) బాతీయ మహాసభలో 1910-వ సం. ప్ర ముద్రణ కాసనపు కార్యమును ఆక్షేపించి తీర్మానమును నేనుపాదించుటకు ఇది మూడవపర్యాయము. ముద్రణాశాసనమును ఖండించు తీర్మానములు బాతీయ మహాసభలో చేయబడుట కిది మూడవ రివ పర్యాయము. ఈ ఆక్షేపణలను ఖండించుటకు భరతవర్ష మంతయు నామో

దిందినది. ప్రభుత్వనిర్వాహకుల యద్దేశించినట్లు పత్రికా శాసనమును తొలగించుట కీర్తాసనము చేసినట్లు జరిగినది. పత్రికా శాసనము ప్రభుత్వమును నిర్మూలము చేయుట యంతే పని చేయుచున్నదనియు ఇదివరకు తెల్పితిమి. ఇంకను తెల్పగలము. అన్యప్రభుత్వ పాలిత దేశమైయుండియు, స్వాతంత్ర్యలక్షణములు గల దేశమని చెప్పబడిన యీ దేశమునందు ఇట్టి శాసనము (ముద్రణాశాసనము) ఇంకను అచలునానగ్నని. పోయినసారి బాతీయ మహాసభలో ఈ శాసనముపట్ల మన ప్రభుత్వమువారు వెలుబిచ్చిన మొదటి రాజ్యప్రతినిధిగారి గొప్ప ప్రభుత్వ తనచర్యకు సమర్థించుటకొరకు ఈ శాసనపు కక్షలును జూచెను. పత్రికాప్రతినిధి సంఘమునకు రాజ్యప్రతినిధి గారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునందు ముద్రణాశాసనము తమకు కక్షలుగా నాచుపయోగించిరి. దేశప్రభుత్వము విన్నవించుకొను కర్మనిర్వహణలను గూర్చిన విజ్ఞాపనలకు రాజ్యప్రతినిధుల కెన్నగును యాననాలని స్వరకాలి న్యమును మన రాజ్యప్రతినిధిగారు పత్రికాసంఘ విజ్ఞాపన మప్పుడు పూనిరి. (వినడు, వినడు) రాజ్యప్రతినిధిగారు మహాసభా పూరితులై యట్లు చెప్పినచో, న్యాయమొనర్చుచున్న యనదగు పత్రికానిర్వహణమునకును, దేశమునందు ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకును ఈ శాసనము అడ్డంకులుచున్నదని రాజ్యప్రతినిధిగారికి ఈసభా స్థానమునుండియును ఖండితముగా నివేదించవలెను. రాజ్యప్రతినిధిగారు పత్రికా ప్రతినిధిగారును ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు మొట్టమొదట పత్రికాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగ ముండదను నత్యుక్తము చెప్పి ఇంతకుముందుండిన రాజ్యప్రతినిధిగారిచే నుపపాదించబడిన (కాననపు) సవరణకు తామంగీకరించుట కొప్పు కొనమనియు, పత్రికావిషయమున కానన మంత కతనముగా వినియోగించుటకు లేదనియు నుడిచిరి. మొన్నపర్వ ప్రభుత్వ గారిని హార్నిమన్ గారు నిందించుటలేదు గాని మొట్టమొదట కాననమును నెలకొల్పిన వారి కార్యమునుగూర్చి దీర్ఘముగ నుడిచి వాదనలనే ప్రస్తుతపు అన్యాయములు జరుగుచున్నవని. ఎన్ని పత్రికలనుండి ఎన్ని ముద్రణాశాసనములనుండి భరతవర్ష ప్రభుత్వమువారు వశపజయకొన జూచిరో రాజ్యప్రతినిధిగారు చెప్పి అది అంత అధికముకాదనియు, కష్టకారణముగ నుండగట్లు సత్రికలపై కాననమును ప్రయోగించుట లేదనియు ననిరి. వాస్తవస్థితిగతులు రాజ్యప్రతినిధిగారికి తెలిసి యున్నచో వా రెట్లు చెప్పియుండదు. కాననమునకు నష్టపడిన పత్రికల సంఖ్య దెలిపినచో, కాననము కష్టకారణముగా ప్రయోగింపబడుచున్నది లేది, దేశమునకు దుర్భరముగ నున్నది లేనిది అట్టి కాననమునుండి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ నున్నది లేనిది తెలియగలదు. రాజ్యప్రతినిధిగారు పత్రికాప్రతినిధిగారును ప్రత్యుత్తర మిచ్చినప్పుడే, ఎన్ని పత్రికలు ఎన్ని ముద్రణయంత్రములు కాననమునకు గురియయ్యెనో తెలుపునట్టి ప్రకటితమయ్యెను. ఆ పట్టికకారము ముద్రణయంత్రములు కట్టిన భరావత్తులే 82440 రూ॥ లయ్యెనని తెలియగలదు. పక్షపాతముగల అధికారులచేత తప్పించుకొనినవి కాక ఇతర పత్రికలచేత మాత్రము భరావత్తు క్రింద జరుగెనది 121000 రూ॥ లు. అదిగా మొత్తముమీద ముద్రణయంత్రముల మాలమున నేమి పత్రికలమాలమున నేమి భరావత్తుగా నీనుబడిన సామ్యు ఇంచుమించుగా రిలక్షుల రూ॥ లగుచున్నది. దీనిని బట్టియే ఎంత దుర్భరభారము పాల పత్రికలు నా, ముద్రణయంత్రములును బడుచున్నదియు తెలియవచ్చును. ముద్రణయంత్రములవిదన, పత్రికలవిదన భార మనగా తన్నిర్వాహకులమీద భారము.

అధికారులు సమర్థించుట

ఈ పత్రికలమీదను ముద్రణ యంత్రముల మీదను చేయబడిన భరావత్తులలో వనేకములను అధికారులు ఒక్కపక్షమును మాత్రము విచారించి, పత్రికానిర్వాహకుల యొక్క గాని ముద్రణాలయాధికారుల యొక్క గాని సుఖాయుషీని తీసికొనక నిధించిరి. మొన్నపర్వ ప్రభుత్వ గారు చెప్పిన ప్రత్యుత్తరమునందు పత్రికానిర్వాహకుల కష్టముల గూర్చిన కథనమున నిది సహాసాంతము. వారు ఇంత ఎక్కువకాలము నిద్రువో, మొన్న పర్వ ప్రభుత్వ గారి సుదిగ్ధపు ప్రత్యుత్తరములోని విషయముల నన్నిటిని వివరింతును. (ఇప్పుడు హార్నిమన్ గారికి నియమితముగ కాలము ముగిసినదని గంట కొట్టబడెను.) వా కీ నుబడిన కాలము ముగిసినది. మొన్నపర్వ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరమునుగూర్చి సేకోకపక్షము చెప్పెదను. ఇంతటితో విరమింతును (వద్దు, వద్దు, వద్దులు). నేను విరమింపవలసినదే (వద్దు, వద్దు, చెప్పడు) నేను విరమింపక లేవును. ఆధ్యక్షురారి యాజ్ఞల ననుసరించుట నా విధి కాని లేదు వా క్యములను

మాత్రము చెప్పెదను. బి. ఎన్. రాయగారి రిపోర్ట్ తీర్మానమును గూర్చి చెప్పచు ఆయుధధారణము మన జన్మహా క్షుని చెప్పియుండెను. ఇదియును ఈసభలో చెప్పబడిన మట్టి కొన్నియును మన జన్మహా క్షునియ్యెనో, అట్లే వివరించుటకు స్వాతంత్ర్యమును, వ్రాయుటకు స్వాతంత్ర్యమును మన జన్మహాక్షులే యగుచున్నవి.

అసోదరుల నిర్బంధము

నేడు సభ నలంకరించి నమహామృతచాలి మోకచాలిగార్ల తల్లిని ఆనీబీసెంటుగారు సరోజినీదేవియును సభావేదిక మీదికిగొనిపోయినపుడు కఠింగించిరి. సభ్యులందఱును లేచినిలుచుండి యామె యెడగల గౌరవ బావమును భక్తిని వ్యక్తీకరించి యుత్సాహముతో నుకరతాళధ్వనులతోను స్వాగతమునొసంగిరి. నమహామృతచాలి మోకచాలిగారి నిర్బంధమోచనమును గూర్చిన తీర్మాన ముపాదించబడుటకు ముందు ఆనీబీసెంటుమృతచాలి ఇట్లు చెప్పెను. — ఈ తీర్మానమునకు బోవుటకు ముందు ఈ మహాసభకు నమహామృతచాలిగార్లతల్లి వచ్చి యుండుటకు మనము గమనింపవలయును. (వినడు, వినడు) ఆసోదరులగువురును నిర్బంధావాసమునకు, తల్లి యనురాగపోషణమున నున్నారు. నమహామృతచాలి గారింకను ఒకసంవత్సరము ఈకుననుండి తల్లి యంకపాలింపడగా అతనితండ్రి పరలోకగతుడయ్యెను. అప్పటినుండి ఈమహాసాధ్వీ అతనిని వెంచి పెద్దజేసి, విద్యాబుద్ధుల జెప్పి దేశభక్తునిగను, నిజముగ మహావీరునిగనుజేసెను. ఆమె స్త్రీయే. యెనను మాతృ విశ్వాసము, మాతృ అనురాగములతోను, పరిపూర్ణ రాజభక్తితోను, సింహసమాన మగు నిర్భయ గాంధీర్యములతో నొప్పుచున్నది. (వినడు, వినడు) ఇప్పుడు తనకుమారులు పవిత్రమగు దేశభక్తితో దేశసేవకు సంసిద్ధులుగ నైరని యామె యానందించెను గాని చింతింపలేదు. తమ్ము ముందు ఆ భిల భారత మహామృతచాలి మహాసభకు ఆ హ్వనించిరినియు, భారత బాతీయ మహాసభకు పోనిది మహామృతచాలి మహాసభకు పోనని తాము ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిమనియు, ఆమె సభలో ప్రకటింపుమని వ్రాసినది. (వినడు, వినడు) మహామృతచాలి సమరభారత లైనను, భారతీయులందఱును ఆమెకు స్వదేశభారత లని యామె చెప్పినది. (వినడు) ఆమెకు సభ్యులందఱును అర్హురీతిని స్వాగత మొసంగి గౌరవించెదరు గాక. ఆమె పవిత్రతను గౌరవమును దలంచి సభ్యులందఱును నిలుచుండి ఆమెను సత్కరింపును. (అంతట సభ్యులందఱును లేచి నిలుచుండి ఆమెను గౌరవించిరి.)

తిలక

కాలగంగాధర తిలకగారు తీర్మానమును సుపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. మహామృతచాలి మోకచాలిగార్ల తల్లి, దేశభక్తులన్నయంబు ఇచ్చట నున్నది. ఆమె పుత్తులను ఆ దేశభక్తులను నిర్బంధావాస విముక్తులజేయునలె నను తీర్మానమును గూర్చి చెప్పబోవు వాక్యములను నిశ్చయముగ విని, తీర్మానము నెడ సభ్యులు తమయంగీకారమును వ్యక్తీకరింపవలెను. ఆ దేశభక్తులు అనుమానితులై చాలకాలము నిర్బంధావాసమున నుంచబడిరి. ఏకారణమువై వారు నిర్బంధింపబడిరో యాకారణము చాలకాలము నిర్బంధావాసము ననుభవించినవెనుక బడుటవడినది కాని వారినిర్బంధావాస ప్రారంభమున చెప్పబడలేదు.

సి.బి.డి. వారి రిపోర్టులు

ప్రభుత్వనిర్వాహకులు సి. బి. డి. ఉద్యోగి రిపోర్టుపై ఇంకేవిచారణయు గావించకుండిరి. దీనినిబట్టి సి.బి.డి. ఉద్యోగి రిపోర్టు సమయానుకూలముగ ప్రభుత్వమువారియొద్దము ప్రకారము తయారుచేయబడినదని చెప్పవచ్చును. ముఖ్యకారణమగు రవాణ్యమును బడుటపెట్టకయే ఎవ్వరినైన నధికారులు నిర్బంధావాసమున నుంచవచ్చును. ఇప్పుడు జరిగినదియు నిదియే. 1914 వ సం॥ మున ఏవియో కొన్ని వ్యాసములను తనముద్రణాలయమున ప్రకటించెనని మహామృతచాలిగారిని నిర్బంధావాసమున నుంచిరి. కాని ఈ కారణము వాస్తవమై యుండదు. అధికారులకు కోపము ఆలీగారు గలిగించినట్లు వాస్తవమగు కారణమైయుండును. దీనికోరకు ప్రత్యక్షము ఏ కారణములు లేనిదే వారిని నిర్బంధావాసమున నుంచిరి. వారి నెందులకు నిర్బంధావాసమున నుంచిరో కారణములను ప్రకటింపుడని హిందువులును మహామృతచాలియును ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించిరి. దీనికి ప్రభుత్వము వారు మాట్లాడలేదు. ప్రజలయందు ఆసంతృప్తియు, ఈ కార్యమునకు ఆగ్రహమును వృద్ధియగుచుండగా, ప్రభుత్వమువారు క్రమముగా దిగి వారి

విడుదలచేయుట కంగీకరించిరి. అధికారులలో ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వమును సరిగ్గా, మానసికములను మహమ్మదాబాదు రాజా సాహెబుగారును మా జిన్నాగారును వారిని విడుదల చేసినచో ఉపద్రవము కలుగదని ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకముచెప్పిరి. హిందూదేశమునందలి మహమ్మదీయులందఱును ఉపద్రవము గలుగకుండ పూచీపడియుండిరి. ఆదేశభక్తులను విడుదలచేయవలయునని మహమ్మదీయులకు తోడుగ హిందువులును తొందరచేయవలసింది. భరతవర్ష వంతయు సేకగ్రీవముగ వారి విడుదలగోరెను. కాని సి. వి. డి. జాఖివారికి వారివిడుదలనమ్మకముకాలేదు. ఒకప్పుడు ప్రభుత్వనిర్వాహక వర్గమువారి ఉద్దేశము చెల్లకుండ సి.వి.డి. జాఖివారు ప్రయత్నించిరి. సి.వి.డి.లకు గా రాక్షసులు. వారు తమ దైవతమును పరమభక్తునే పీడించి చంపజూచెదరు. అలీసోదరులను నింకను నిర్బంధావాసమున నుంచుటనిర్ధించునట్లు ఒకరిపోవున స్పష్టించుటకు సి.వి.డి. వారు పూనుకొనిరి. ఒక సి. వి. డి. ఉద్యోగి చింతారావురమునకు పోయి, వారితో మాట్లాడి వారు రాజభక్తితో మెలంగెదరా యనియడిగెను. అలీసోదరులకు రాజభక్తి క్రొత్తగాదు. వారెల్లప్పుడును రాజభక్తి పూరితులే కాని యింకొక విషయము వచ్చెను. వై లోకమునందు భగవంతునికిని ఈ లోకమునందు అధికారవర్గము వారికిని భక్తిగలిగియుండవలెనని సి. వి. డి. యుద్యోగి కోరెను. తమ మత సాంప్రదాయాభిప్రాయములకు భిన్నముగ నుండకుండునట్లు రాజభక్తివర్తనను భక్తిగలిగియుండునని మహమ్మదాలీగారునిరి. అధికారవర్గము వారికిని సి.వి.డి. వారికి నీయవకాళము చిక్కెను. వారిని చాలకాలము నిర్బంధావాసమున నుంచిన వెనుక ఈ కారణముచిక్కినది గాన వాస్తవముగా కారణ మడియెయిందను. వారి నింకను చింతారావురము నిర్బంధించియుండుట కిది యొక కారణముగా అధికారులు వైకొనిరి. (సిగ్గుసిగ్గు భవము) వారిని నిర్బంధించుటకు సమర్థింపదగిన వేటకారణము లుండును. చిక్కిన ఆరకాళమును పట్టుకొని అదియొక కారణముగ వారు చెప్పెదరు. వాస్తవముగా మత సాంప్రదాయాభిప్రాయములు నిర్బంధావాసమునకు కారణము కావాలవు. ఈ కారణ మసమర్థతము. అసంభవము, అన్యాయము. కారణములను స్పష్టించుట కధికారు లింకను ప్రయత్నించుచు నేయుండిరి. ఇంతలో డిప్రెయిను నూరియందలి యొక మహమ్మదీయ మతగురువుకు అలీసోదరులచే వ్రాయబడినయుత్తర మొకటి అధికారులకు చిక్కెను. దానినిబట్టి అలీసోదరులు చక్రవర్తిగారి కేత్రపుపక్ష వస్తులుగ నున్నట్లు నూచనలు గప్పడెనట. ఈ యవకాళమును బట్టుకొని వీరిని రాజప్రతినిధిగారి కెరిగించిరి. ఈనూచనలనుగూర్చి అలీసోదరుల సంజాయిషీ నడుగకయే అధికారులు వారినుంకిన నిర్బంధావాసమున నుంచుచున్నారు. లా మాయాత్తరము వ్రాయ సేలేదని అలీసోదరులు చెప్పెదమచ్చిరి. నమ్మదగినసమాచారము ప్రభుత్వమువారికి చేరినయున్నచో, సి.వి.డి. వారిమూలమునలభించిన నూతనవిషయముల నాధారముచేసికొనికొద్దగా విచారణ జరిపియుండవచ్చును. ఈసమయము భగవత్సంకుటితము. ఆదేశభక్తుల కల్గియుండుమన మితిర్యావము నామోదించుచున్నాము. మాతృకృపదయభవగు విచారము, మాతృకృపాదయభవగు ఆతురతలకు సాటియుండదు. అతిదైన్యవంతుడు దేశభక్తుడునగు కుమారునికి కల్గియుండు ప్రీతి మహాభాగ్యము. వీనికి మించిన భాగ్యము చేజిక్కి యుండదు. ప్రభుత్వమువారు చేసిన యకార్యమునకు వారిని తీసుచింది, ఆయకార్యమును మఱచిపోవలె ననియు, ప్రస్తుతస్థితియందు మనయందలి సానుభూతి యామెయెడగల దనియు ఆయమకు గూఢమున విన్నవించుచున్నాను. ఇట్టి వీరమాతలు దేశభక్తుల గను తల్లులు భరతవర్షమున కసేతులు గలుగుదురు గాకయని యీశ్వరుని నిరంతరము ప్రార్థించెదము. (విడుదలచేయు) ఇట్టిస్థితియందు ఆమెకు మన మొనగగల మనశ్శాంతి ఇదియే.

ద్వారకాదాసు

మహమ్మదాలీ షేకదాలీగార్ల నిర్బంధావాస విమోచనమునగూర్చిన తీర్మానమును అనువదించుచు యమునాదాసు (హంబాయి) గారు ఇట్లు చెప్పిరి.—ఈతీర్మాన మతిముఖ్యమైనది. ఈ యకార్యము పట్ల నాకు గలిగిన ఆగ్రహమును క్రోధమును ఆపుకొని ఎట్లు చెప్పగలుగుదునా యని వాళ్ళే సంకేప మగుచున్నది. జాతీయమహాభక్తవారును మహమ్మదీయ మహాసభివాదును మహమ్మదాలీ షేకదాలీగార్ల రాజభక్తికి పూచీపడి ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకము చెప్పిరి. వారికి నిర్బంధవిముక్తిగలుగగల నట్లు నాశనగలిగించి ప్రభుత్వమువారు నూనూకానిది. ఇంత

వఱకును వారిని నిర్బంధవిముక్తులనుగ జేయులేదు. వారై ఆవిష్కారమునకు నాశనమందిరి. వారు రాజభక్తిపూరితులని తేలికమంతయు వైక కంఠముగా చెప్పెనుండగా వారు రాజభక్తిగలవారుకాదు ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. దేశభక్తులై ఏ పాపమె అగు ని ఇద్దరీ నిట్లు అన్యాయముగా కీడించి అగౌరవ పలుకుట భరతవర్షము నగౌరవ పలుకుటయే యగును. ఇట్టి అన్యాయమింకను జరుగకుండ చేయవలెను. సి. వి. డి. జాఖివారు కొనసిన తప్పురిపోవుమై ప్రభుత్వమువారు అలీసోదరులకు విడుదల చేయవచ్చును. వారిని వెంటనే విడుదల చేయవలెనని తీర్మానము తెలుపుచున్నది. తీర్మానములు నామోదించి యూదుకొనిన లాభము లేదు. తీర్మానములను వ్రాసికొని దానిని ఆమోదితమైనదని చెప్పుకొట్టి తేదీచెప్పుకాలము పోయినది. తీర్మానములను సాధించుట కార్యదీక్ష బూనుకాలము వచ్చినది. వారిని విముక్తుల జేయించెదగని వారికల్గి యెదుట తీర్మానముజేసి ఆమెకు నమ్మకము చెప్పెదమన్నాము. మనమట్లే యాచరించి మన కార్యభారమును నిర్వహింపవలెను. మత సాంప్రదాయాభిప్రాయముల సహనమును వదలివేసితిమని చెప్పట ప్రభుత్వము వారికి నన్యాయముగా ఆర మానుషభక్తిమా? బ్రటిషువారుచేత సాంప్రదాయాచారముల నుండు సహనము కలవారని ప్రజలు బ్రటిషుప్రభుత్వము నంగీకరించిరి. ఈవిషాన చర్యను మార్చినచో బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు బ్రటిషు సామ్రాజ్యమునకే యపాయము తెచ్చుకొనెదరు. మతసాంప్రదాయాచారములను గూర్చుచు ఎవ్వరిని కీడింపవలదు. నాగరికతగల దేశప్రభుత్వములన్నిటికి నిజమై లెఖితమగు హాసము. అన్యమతములకు గౌరవము నీయనిచో, ప్రస్తుత మహాయుద్ధమున ఇంగ్లండున కెట్లు భారతీయులు తోడ్పడగలుగుదురు?

బ్రటిషువత్రికా వ్యాఖ్యలు

లండను, డిశంబరు 28:—సంధి రాజభక్తులను గూర్చి డియిల్లీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—సంధి జేసికొనుటకు పూర్వపు స్థితిగతు లెట్లున్నచో అట్లే యిప్పుడు గూడ నుండవలెనని కోరుట జర్మనులకు దుష్ప్రభులనించెనని నూచనదగును. బ్రటిషుయును పూర్తిగ నష్టపరచుము నూచించబడలేదు. కొల్ల గొనబడిన తదితర దేశములకు గూడ నష్టపరచుము నూచించుట కావదు.

డియిల్లీ కౌన్సిలు పత్రిక:— యుం డెన్నాకును ఇట్టి ఆక్రమయజ్ఞము జేయవలె జర్మనులు ఆభయపాత్ర మిచ్చియుండలేదు.

డియిల్లీ, పియిలు:— జర్మనుల సంధి ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థప్రభావములు.

రణరంగమున జర్మనులు పూర్తిగ నుండి గాని వాస్తవమైన సంధిప్రయత్నములు జరుగలేరవు.

బ్రెస్టులోవున్ను దగ్గర బజేరియా ప్రభువు లిమపాట్ట గారు ఉక్రేనియను ప్రతినిధులను నమ్మనించిరి.

జర్మను ప్రత్యుత్తరముయొక్క ఉద్దేశము.

వాసింగ్టన్, డిశంబరు 28:—సంధి జేసికొనుటకు జర్మనులు ఇట్లు రాయబాగులను సాగించుట లేనదియు తమ పవమటి రంగమును బలపరుచుకొనుటకు ఇట్లు రాయబాగులను జరుపుచున్న దనియు ఆమెరికనులు ఊహించుచున్నారు. యుద్ధతెచ్చి పట్టువారి యభిప్రాయ మెట్టిమార్పును కెందియుండలేదు. వీరు ప్రజాప్రతినిధులతో సంబంధము కలుగజేసికొనిన గౌరవముతో బహుబహుశా అంగీకరింపవలె కృతనిశ్చయమై యున్నాను. అట్లేనులొక్కటగూర్చి జర్మనులు ఏమియు పలుకుటలేదని వ్యక్తపరచబడినది.

నేపాళదేశపు కన్నాడ, మందిరి తులము 1-కి ...	80-0-0
తంతువు పుత్త్య గులము 1-కి ...	2-0-0
గోశోజనము, మందిరి ,, ...	1-0-0
పచ్చకరొప్పురం ,, ...	2-0-0
రసభిన్నము తులము 1-కి ...	0-1-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-1-2-0
తొంబాలమృతము, ముంపునా ముంపును తులకి	0-2-0

అమృతంబును, డిప్రీ, తొంబాలము అంకె నుండదు. కానకాంబలము ఇది స్త్రీపుష్పకాండమున నాటకము. సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు చాపబడినది. అందరు జడవీరవలయును. కల 0-1-0-0 చాపేక్ష జేయు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యాలయము, 7 తిలమునేట్రి పీఠ, యదరాసు.

ప్రథమసాంఘిక సేవా సభ.

అధ్యక్షకోసన్యాసము.

యావద్భారత ప్రథమసాంఘిక సేవా సభాధ్యక్షుడు లగు గాంగిమహాశయులు చెప్పవలచిన యుపన్యాసమునందీ, క్రింది సంగతులు ముద్రితములు: నాకీసభలయందంత విశ్వాసములేదు. సంఘ సేకఫలప్రదము కావలసి యుండినయెడలను మన మార్పాటును జేయండతద్విధిని నిర్వర్తింపవలెను. గుప్తకార్యమువలననే అని చక్కగ నెఱవేరును. నర్తకాన్నియు ప్రజల భూమణ వలన మహిమి పోలేదు. వారిమామణ యతినిపనికిత రాయమును కలిగించ లేదు. సాంఘిక సేవకుని కట్టి లక్షలు ముండవలయును. నాకును అట్టి భావములే కలవు.

అంగ భాష నేర్చుకొనినగాని మనకు మోక్షముండదని మనయం దొక పిచ్చి నమ్మకము కుదిరినది. ఆ పిచ్చి భావము నుండి, మనము విముక్తులము కావలయును. సంఘమును తద్భావమునందీ, విముక్తము కావలయును. మనము సంఘమునకు చేయవలసిన యుపకారము చేయలేదు. మన దేశమునందలి పాతకాలలయకు, కళాకాలలయకు చదువు సంధ్యను ఇంగ్లీషులో చెప్పెదమన్నాను. అది క్రమక్రమముగ వ్యావహారిక భాషగ మారుచున్నది. మనకుం యడయించు నుత్తమ భావముల నన్నిటిని తద్భాషయందే ప్రకటింపవచ్చును. అదిని కాలములోనే అని భద్రదలజాల స్వహములందు మాతృభాషయగునని చెప్పుచున్నప్పుడు కోరిరి. ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనితీరవలయు నను నమ్మకము మనకుదాన్యము తెచ్చి పెట్టినది. తద్భాషమేమనలను యధాగృహతీయ సేవమున కనర్హులగు జేసివేసినది. మనయం బలపడిన యభ్యాసవశమున నాకపోయినయెడల, ఇంగ్లీషులో చదువు సంస్కరణ నేర్చుకొనవలసి యుండుటవలన మనముద్ది బలము విశేష మైపోయినదని గ్రహించియుండుము. జనసామాన్యము నభిము మనకును మధ్యను ఏమియు పూర్ణము వచ్చిపడి కలయిక కలిగిన దని తెలిసికొని యుండుము. మనజాతియందలి అంతఃకరణము బంధీకృతమైయున్నదని మనకు వ్యక్తమై యుండును. నష్టభావమువలన మనయందు కలిగిన లాభము జనసామాన్యము నందు కలిగి యుండలేదని మనకు విశదమై యుండును. విషమగ్రహణమునకు బదులు మన మీ 80 కత్తెరములనుండి యు వింతిమాటలకు వర్ణించి వానియుచ్చారణ క్రమమును తెలిసికొని, వానిని భాషకము చెట్టుకొనుటకు తింటూచుపడుచున్నాము. చిన్న నాడు తల్లిదండ్రులవలన కలిగిన చిత్తసంస్కారము నాధారముచేసి వృద్ధిపొందుటకు బదులు దానిని వివర్ణించి వేసివేయి. భాగవేదిహాసమునం దిదివర కెల్లప్పుడును జరిగియుండలేదు. ఇట్టినికీసాదృశమైన నాచారము. ఇది జాతీకంతకు సంకాపకారణము. మనమందరము దేశభాషాభిమాన పోషించి, హిందీభాషను జాతీకంతకును వ్యావహారిక భాషగ మెన్ను దానికి స్వస్థాన మిచ్చి వివిధరాష్ట్రములందు ప్రచారముగల భాషలం దక్కడక్కడ సభలను నిర్వర్తించి దేశీయమహాసభాకార్యప్రకారాని హిందీభాషయందు జరుపుట సంఘ సేవనమ్మనందు మన ప్రథమ కర్తవ్యము. ఉత్తమ భర్మమును, మన పాతకాలలయకు కళాకాలలయకు చదువుసంధ్యలను దేశభాషలందు నేర్పవలెనను, మన మూరకుండ జూడదు. మన ఆంగ్ల మిత్రులుకూడ ఇంగ్లీషు మాట్లాడవలసిన యనసలములేదు. ప్రతి సివిలు ఆంగ్లయుద్యోగియు, మిలిటరీ యుద్యోగియు హిందీభాషను నేర్పితీరవలయును. వ్యాపారము నందు రాక తప్పుడు కనుక చాలమంది ఆంగ్లము దాని నభ్యసించెదరు. మన దేశవ్యవహారములను కాననసభలు అప్పటికి లిఖితులను బట్టి హిందీభాషయందో దేశీయభాషలందో జరుపుచుయుము త్వలో రాగలను. తత్సభలం దేమి జరుగుచున్నచో జనసామాన్యమునకు తెలియనే తెలియదు. ఇట్టి గుడ్డిని కొంతవరకు లేకుండ జేయుటకు దేశభాషాపత్రికలు ప్రయత్నించుచున్నవి. కాని కార్యభారము వాని కేక్కి మించి యున్నది. కార్యము గురుతరమైనది. కాని లభ్యమైనది కాదు. అమృతబహు పత్రికయందు ప్రకటితమగు అపహస్య కరమైన వ్యాసరాజములు ప్రజలకు తెలియనే తెలియవు. తన విద్యవ్రతంతోను బంగారీపత్రిక ఆంగ్లభాషావ్యాసకులకే బోధించవలయును. జ్ఞానసంపన్నులకు జన్మభూమియగు భారతదేశము పంజీ ప్రాచీనదేశమునందు నాకురు, బోను, రాయలవంజీ నా యద్భుతించుటయందు వింత యేమియులేదు. కాని నిజమున కట్టివారు చాలతక్కువగు నందుట సంకాపకరము. సాంఘిక సేవనమనం దొక యంతముగ భావింపవలెదని యోచించు మిశ్రవిషయమై చాలనేపు చెప్పిందనకుమన్నింపజేయుచున్నాను. మనవిద్యావిధానమునం దిట్టి ప్రయత్నము ముండుటవలన దేశమునందలి యుద్ధయములన్నియు కృషిించి చాలవరకు నష్టపోవుచున్న వని నాదృష్టానమ్మక మగుటచే దీని కంతప్రాముఖ్యము నిచ్చియుంటిని.

ప్రథమమరదలు మున్నగు యాలిపాఠశాలకలిగినవ్యక్తు, మనదేశమునలసిన యవసర ముండునుగాని, దానివలనకు కాళ్ళ గోపయోగము కలుగదు. సాంఘిక సేవనము పలువిధములు. వానిలో కొన్నిటియందు పేరుప్రతిష్ఠలు రాకపోయినను ప్రజకు కాళ్ళత్రప్రయోజనము కలుగును.

ప్రకటనము.

శ్రీవేదవేదము నూతన సంవత్సరాది యగుటచే, పత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ డిసెంబరు నెల 31-వ తేదీ

సోమవారము.

ఈ వత్సరపు జాతీయమహాసభ.

జాతీయ మహాసభసభా కార్యక్రమము గత శనివారముతో ముగిసింది. దేశభక్తుల సన్నిభాగములనుండియు నింత హెచ్చుగ నాకర్షించిన సభ వేరొకటి గానింపదు. ప్రతినిధుల సంఖ్య 4966. దేశీయమహాసభా చారిత్రమున నూతన యుగ మారంభమయినది. స్వరాజ్య మంత్రము నుపదేశించిన గౌరవము వంగదేశమునకు దక్కినది. స్వరాజ్య ప్రకటనమును వెంటనే గావించవలయు నని కోరిన గౌరవము గూడ వంగదేశమున కే లభించెను. జాతీయశయముల గూర్చి అభిప్రాయభేదములు ప్రబలుట, చాపల్య సూచక మని భ్రమపడకూడదు. సజీవముతో వెలయు నేసంఘమండయినన, జాతీయ సమస్యలగూర్చి వివిధాభిప్రాయములు వెలువడుట సహజము. ఐకమత్యమే ప్రధానముగ నుండవలసిన సంగ్రామ విషయమున గూడ, అభిప్రాయ భేదములు లేకపోలేదు. జడత్వము దాల్చు నేకత్వముకన్న, సజీవముతో బ్రకాశించు విభేదములే పురోభివృద్ధికి కారణములగును. కాంగ్రెసు సభయందు ఏకీకరణము నందును ప్రతినిధులభిప్రాయభేదము జాపరనియు, గతానుగతికులవలె నాయకుల ననుసరించెద రనియు, ఆంగ్లో హైందవ విమర్శకులు నుడుపుట యాచారముయ్యెను. కాంగ్రెసు పక్షతులలో కొంత విభేదములు గలిగి సూరతు మహాసభ భగ్నమయిన దినమునండియు, ఆంగ్లో హైందవులు దేశములో నైకమత్యము లేదని సంతసింపసాగిరి. తిరిగి యథాయతములవారును లక్ష్యపురమున చేతులు గలిపిన నాటినుండియు, విమర్శకుల కాశాభంగము గలిగెను. కాంగ్రెసు సంస్కరణములకన్న ముందుకు బోదలచినవారు తమ యత్నాహమును వ్యక్తపరుప, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలకు సంతసము గలిగెను. మెయిలుపత్రికలో పెద్ద యక్కరములతో 'కాంగ్రెసు చీలిపోవుట' యని శీర్షిక జొప్పించబడిన. పాపము, కాంగ్రెసుసభ వారందరును స్వపరిచాలనా తీర్మానము నేకగ్రీవముగ నామోదించిరి వినినతోడనే ఆంగ్లో హైందవపత్రికల కెంతభేదము గలిగినో యూహింపజాలము. ఎట్టి మధిప్రాయభేదములు దేశీయులలో క్రబలినను, ఎది దేశహితమునకు భంగకరముగ నుండకూడదు. కాంగ్రెసు సభ్యులు దేశహితమునకు భంగకరముగ కలతల నెపుడును జెంచరని, విమర్శకులు గ్రహించుట యవసరము. స్వపరిచాలనా పదానావసరమున, సజ్జ విభేదములకు పోటిచ్చి కేంద్రహము గావించు కాంగ్రెసు సభ్యులుండాలరు.

స్వపరిచాలనా తీర్మానముపై దేశీయ ప్రముఖులపన్నునందిరి. తీర్మాన ముపవాదించిన సురేం

ద్రనాథ బెనర్జీగారు, తమ యసమానవత్సర్యముతో స్వపరిచాలనా ప్రదానావసరమును సూచించిరి. "కాంగ్రెసు చారిత్రమున, నూతన రంగ మారంభమయినది. ఇంతవరకును విమర్శనముతో సంతృప్తి జెందితిమి. ఇకముందు నిర్మాణము గూర్చి యోచింపవలయును" అని సురేంద్రనాథుడు పలికెను. ఈ సత్యము భారతీయులకు హృదయగతము గావలెను. అధికారుల చర్యల విమర్శించుటతో కాలము గడపుట యికముందు కొరమాలినకనియగును. రాజ్యాంగ విధానమున ముఖ్యసంస్కరణములు జరుగ నున్నవి. ప్రజలు పరిచాలనా బాధ్యత వహించ నున్నారు. అట్టితరీ, ప్రపంచమంతయు భారతీయు లేరితిన ప్రవర్తించెదరో గనుగొన నిరీక్షించుచుండును. అందుచే ఎట్టి విధాన మవలంబించిన, స్వపరిచాలనము అకజయము గాంచకుండ దేశమున ప్రవర్తెల్లునో, అందు విషయమై భారతీయు లన్వేషించి మాంటాగూగారికి చెలిపి తోడ్పడవలయును. స్వరాజ్యము వలదని పాపమింకను గొందరు చిలుకపలుకుల బలుకుచున్నారు. ఆదిద్రావిడులు తమ విజ్ఞానమున, స్వరాజ్యమొసగినచో తమ దేహముతో నొక్క రక్తబిందువైన ను మిగిలియున్నంతవరకు, పోరాడెదమని మాంటాగూగారికి చెలిపిరి. ఈ వ్రాత కాధారభూతు లేవనె యుందురో గాని, వారికి బెనర్జీగారు సగిన ప్రత్యుత్తరము నిశ్చేష్టితుల జేయ గలదు. "స్వరాజ్యమునకు ప్రతికూలముగ బోరాడుటకు వారు చాల ధైర్యవంతులై యుండవలయును. జర్మను వైస్యమున బ్రవేశించి, స్వాతంత్ర్యమును నాగరికమును విధ్వంస మొనర్చు మీ పోరాడుట యుక్తముగ నుండును" అని బెనర్జీగారు నడిపిరి. ఆదిద్రావిడుల నిట్టి యవ్యక్తపు ప్రసంగములకు బాల్కుజేసిన ఖీన లిపుడయినను తమ వాక్య సారమును గ్రహించెదరా? బాధ్యతగల ప్రభుత్వమును కొలదికాలములో నొసగెదమని వెన్నెంటునే ప్రకటింపవలయునని కాంగ్రెసుసభ వారేకగ్రీవముగ కోరుట సమంజసముగ నున్నది. కాని నిరుడు తీర్మానింపబడిన కాంగ్రెసు సంస్కరణములకన్న ముందుకు జని, రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును, రాష్ట్రములందు కార్యనిర్వాహక సభలను నొలగించుటకు ప్రజాప్రతినిధి సభల కధికారమును ఏల కోరగూడదో తెలియకున్నది. బాధ్యత గల ప్రభుత్వమును మున్ముందు రాష్ట్రములందైనను బ్రవేశపెట్టుట కైయధ్యంతరమును గాన్నింపదు. విషవచంద్ర పాలు గారును, సి. ఆర్. దాసుగారును ఇందువిషయమై కాంగ్రెసు సంస్కరణములలో అభివృద్ధి యవసరమని నిధారణ జేసిరి. నూతనముగ రాజకీయ రంగమున బ్రవేశించిన మహావ్యధీయులను ప్రాచీన కాంగ్రెసు నాయకులను సమాధాన పరచుట కీ విధముగ తీర్మానించుట యవసరమై యుండనోవు. మాంటాగూగారు తమ సూచనల మేనలలో ప్రకటించెదరనియు, వాటిని విమర్శించి, తమ యభిప్రాయముల చెలుపుటకు భారతీయుల కపుడవకాశ మొసగబడు ననియు నూహింపబడుచున్నది. ఆ తరుణమున దేశీయమహాసభయు, మహమ్మదీయ మహాసభయు నవసరమహాసభను జరిపి, మాంటాగూగారి సూచనల ననుసరించి తమ విధానము నేర్పరుపవలసియుండు నని గౌరవనీయులగు జన్నాగారు నుడిపిరి. కాంగ్రెసు నాయకులింకను రాజ్యాంగ నిర్మాణము గూర్చి విశాల దృష్టిని ప్రసరింపజేసినటుల గాన్నింపదు. ఇంకను వెనుకాడుట గాన్నించుచున్నది గాని, సందిగ్ధ తరుణమునకు దగిన చొరవ యున్నటుల జూకట్టరు. రాష్ట్రీయ పున్నె ర్మాణ సమస్యను బరిష్కరించుట

కింకను మీరు బూనుకొనలేదు. దాదాపుగ కాంగ్రెసు నాయకులందరును రాష్ట్రనిర్మాణ సమస్య నామోదించినవారే. భావల ననుసరించి, కాంగ్రెసు సంఘముల నేర్పరుచుటకు సమ్మతించినవారే. కాని జాతీయ సౌధనిర్మాణమును దా సమస్యకు అవ్వసాన మొనగుటకు వెనుకంజ వైచుచున్నారు. రాష్ట్రశిల్పనిర్వహణము గానిది, రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య ప్రదాన మొనల సాధ్యమో తెలియకున్నది. మాంటాగూగారు తమ సూచనలను ప్రకటించిన పిమ్మట, నీ రతిత్వోతముగ తమ విధానము నేర్పరుచుట కన్న, దేశమున కెయ్యద ముఖ్యావసరమో అందువిషయమై తగిన సలహాను మాంటాగూగారి కొసగి, సాయము గావించిన లాభకరముగ నుండెడిది.

ఈవత్సరము కాంగ్రెసుసంఘమువారు చూపుచాకచక్ర్యమునై, దేశపు భావిస్థితి యాధారపడి యుండును. ఐరిష్టు లనుకూలముగ నున్నవి. కార్మికసంఘ మహాసభ భారతదేశమునకు తగు సాయము గావించ బద్ధకంకణమైయున్నది. బిసెంటుగారి పలుకుబడి, వక్తృత్వము, సామర్థ్యాతిశయములయు, స్వపరిచాలనా సంపాదనము నిమిత్తము ఆంగ్లదేశమున వినియోగించబడుట నిశ్చయము. ఇందుకు దోడు ఆంగ్లదేశమునకు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు వెనుకటకు నిశ్చయించబడినది. అందుచే కాంగ్రెసు సభాదేశము తప్పక నెరవేరు ననుటకు సందియ ముండదు. ఈ తరుణమున ఆంధ్రుల కైన్యము మహత్తరమయినది. ఆంధ్రప్రముఖులు కొందరు కాంగ్రెసు రాయబారముతో సాంగ్లదేశమునకు వెడలుట యవసరము. ఆంధ్రులకు ఈ సందర్భము ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ లభించినది. కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమున ఆంధ్రులు పదునొకండు సభ్యులుందురు. ఇందుచే నీ యవకాశమును వృథగావించక ఆంధ్రులు తమ వాంఛలను కాంగ్రెసు నాయకుల కొకవంక చెలుపుచుండవలయును. మరియొక వంక ఆంగ్లదేశమున గూడ రాష్ట్రీయ పున్నె ర్మాణావసరమును బోధింపవలయును. మాంటాగూగారు సంయుక్త రాష్ట్రవిధానమునందభిమానము గలవారు. ఈ సంగ్రామమునకు మూల కారణము యూరపునందు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము లేకబోవుటయేమని, కర్మను మొదలగు వారంగీకరించి యున్నారు. అందుచే ఆంధ్రుల సందేశము ఆంగ్లదేశమున కీ సమయమున తప్పక యంగీకృత మగును. సంస్కరణ విధాన నిర్మాణమునకు బూర్వమే, రాష్ట్రనిర్మాణము జరుగవలయు నని టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికగూడ చెలిపి యున్నది. హేతుజ్ఞానమునకును, ప్రామాణ్యమునకును, అనుకూలించియున్న రాష్ట్రనిర్ధాంతము విషయమై ఏమరిపాటుతో నుండక, రాజ్యాంగ నిర్మాణ సమయమునందే, తమ యాశయములు గూడ ఫలించుటకు తగినకృషిని ఆంధ్రనాయకులు సలిపెదరుగాక!

డాక్టరు నాయుడుగారి వాక్యరత్నములు

శనివార ముదయమున, డాక్టరు నాయుడు గారు బ్రాహ్మణేతర మహాసభలో రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి యుపన్యసించి యూడిరి. ఆసమయమున వాగ్దానములు విషయమై వారు నుడివిన వాక్యరత్నములను, జప్తినుపత్రికా వృత్తాంతమునుండి నిట బొందుపరచుచున్నారము. "అట్టి తర్కమునే యవలంబించి, బ్రిటీషు వారిపై నైరుద్ధ్యభావము చిరకాలముక్రిందట నుండియు ఆంగ్ల విద్యాధికులలో ప్రబలి యునండ

నియు, అయ్యది యుద్ధ మారంభమయిన పిమ్మట జర్మను కుట్రలవలన 1915 సంవత్సరమున బయల్పడినదనియు, నేను జెప్పుకూడదా? ఇది తక్కుమునకు సరిపోవుటలేదా? జర్మనులు హిందూదేశమున రాజద్రోహమును ప్రోత్సహించుటకు తమశక్తినింతను ధారపోయియున్నారని, మినము వినియుంటిమి. అందుకై వారు అధికమగు ధనమును వ్యయపెట్టిరి. అమెరికాదేశమున భారతీయ సైనికుల తియారుజేసిరి. 1915 న సంవత్సరమున పంజాబు దేశమున తిరుగబాటు జరుగునంత ద్రోహము గావించిరి. లాలా లజపతి రాయగారికి జర్మను కుట్రలలో సంబంధ మున్నటులు, తగిన సాక్ష్యము గలదని పార్లమెంటుసభలో ఆంగ్ల దేశ కార్యదర్శి నడుపునంతటి స్థితికి దెచ్చిరి. జర్మను కుట్ర లంతదూరము వ్యాప్తి గాంచినచో కన గొనుట ప్రభుత్వపు ధర్మము. అందుచే బ్రాహ్మణేతరోద్యమము అధికారులచే ప్రోత్సహించుటబడినదని ప్రజలు చెప్పదలచినచో, యధానంతర సంస్కరణముల గూర్చి గావించబడుచున్న తీవ్రాం దోళము జర్మనులచే ప్రేరేపించబడినదని, ఎక్కువ కారణముల జూపవచ్చును. హోంరూలుకు వ్యతిరేకము జూపుటచే బాగుపడునది ఆంగ్లో హైందవప్రాద్యోగము గాన, హోంరూలునకు ప్రతి కూలముగ నెట్టి యద్యవము బయలుపెడలినను వారిచే స్పృహజలబడినదని నడుపుచున్నారు. ఈక్షణమున హిందూదేశమునం దశాంతి పెరుగుటవలన లాభము బొందున దెవరో యాలోచింపుడు. జర్మనులే యనుట నిశ్చయము. అందుచే విప్లవకరమగు మార్పుల గోరువపుడు, జర్మను కుట్రల ప్రేరేపణ యున్నటుల శంకింపవలసి వచ్చును. ప్రజాశీతజీవితమును నడుపుచున్న రహస్యపు శక్తు లనేకములు గలవని మాంటాగూగారి కీ సరికి దెలిసియుండవలెనని, న్యూయిండియా వ్యతిరేక రెండుదినముల క్రిందట వ్రాసెను. అది నిజమై యుండవచ్చును. మాంటాగూ గారికి హోంరూల క్లబ్బు నివేదించిరో, అందును గూర్చి న్యూయిండియా దెలుపగలిగి యుండవలెను. నేను కూడ కొంత వ్యత్రాంతమును మాంటాగూగారికి దెలిపితిని-బహిరంగముగ నుడుపుచున్నాను. స్వరాజ్యవాదులను నానంటి ప్రతికూలవాదులను రహస్యపు వర్తనమును గూర్చి మాంటాగూగారికి దెలిపియుండుటచే, ఆ విషయమై మాంటాగూగారు సత్యము గ్రహింపగలరు. మాంటాగూగారు పరిస్థితులను బాగుగ నాలోచింపవలయును. బ్రాహ్మణేతరోద్యమపు పుట్టుక గూర్చియు, స్వభావము గూర్చియు, ధనాధారముల గూర్చియు, విచారించవచ్చును. మే మట్టి విచారణను ఆశించుచున్నారము. హోంరూలు ఉద్యమపు జననము గూర్చి ఇట్టి విచారణమునే మాంటాగూగారు గావించిన యెడల సంతసిం చెడము."

డాక్టరు నాయరుగారి ప్రతిజ్ఞ ఫలించుటకు మార్గ మేమైన గలదా?

న్యాయతి నుబ్బారావుగారు

వీరింతవరకును కాంగ్రెసు మహాసభకు జేసిన సేవ ప్రశంసార్హమైనది. వ్యాకృతమున ఏమాత్రమును విశ్రాంతిని గైకొనక, నిండు యశావలపు చాకచక్యముతో వీరింతవరకును దేశీయమహాజన సభాకార్యముల నిర్వహింపుచుండిరి. నేడు పాంచాల దేశమునందు, రేపు పంగదేశమునందు, మరియొక దినసమున బొంబాయి రాజధానియందును సంచారము జేయుచు, ధన వ్యయమును లెక్కింపక నేకదీక్షతో కార్యనిమగ్నులై యుండిరి. హిందూ కత్రికా స్థాపకులలో వీరు ప్రాముఖ్యులు.

చెన్నై రాష్ట్రీయ సభయందును, సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణ సభయందును, ప్రజాప్రతినిధులుగ వీరు చూపిన సామర్థ్యము ఎల్లరచే గొనియాడబడెను. వచ్చిక్ సర్వీసు కమిషను సంఘమువారి యాగమనమునకు, సుబ్బారావు పంతులవారి తీర్మానమే కారణము. ఆంధ్రసంఘ విజ్ఞానన మీ వత్సరము గైకొనబడుటకు సుబ్బారావుగారు చూపిన కట్టుదల మరువదగినది గాదు. ఆంధ్రుల కీ వత్సరము ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘము లభించుటకు, సుబ్బారావుగారు కడు సహాయము గావించిరి. అట్టి భారత ప్రముఖుని కింతవరకును, దేశీయమహాజనసభాధ్యక్షత లభించక బోవుట, భావ్యముగ గన్పట్టలేదు. తన జీవితమునందలి ప్రధానభాగమంతయు ప్రజాహిత జీవనము కొరకై గడిపి, వయోవృద్ధులయిన సుబ్బారావుగారు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షత కెంతయు దగినవా రనుటకు సందియములేదు. 1918 వ సంవత్సరమునుండి, సుబ్బారావుపంతుల గారు కాంగ్రెసు సభాకార్యదర్శిగ నుండరు. రాగల సంవత్సరమునందు సయితము సుబ్బారావు పంతులుగారిని జాతీయ మహాసభకు కార్యదర్శి లలో నొకరినిగ నియమించియుండిన దేశమునకు ప్రయోజనము గలిగి యుండును. వా రింత వరకును జూపిన కార్యదీక్షను ప్రశంసింపచూ, కాంగ్రెసుసభలో తీర్మానము గావించబడెను. సుబ్బారావుగారు కీర్తి నాశించి పనిజేయువారు గారు గావున, నికముందు తమ శక్తిసామర్థ్యములను కలుకుబడిని ఆంధ్రదేశాభ్యుదయమునకై వినియోగించి, ఆంధ్రరాష్ట్రము సిద్ధించుటకు తగిన సాయమును గావించెదరని విశ్వసింపుచున్నారము. ఆంధ్రుల కీ తరుణమున పట్టుదలతో పనిచేయు నాయకులు గావలసియున్నారు. ఆరు వత్సరములనుండియు ఉద్యమము కృషి సలుపుచున్న ను, ఆంధ్రుల ధర్మబద్ధమగు ఆశయములు దేశమునకు తగినటుల వెల్లడి గాలేదు. ఇంతవరకును ప్రభుత్వ దృష్టిని బాగుగ నాకర్షింపలేదు. స్వపరిపాలనము చూపుమేరలో నున్న పుడయినను, అందుకు ముఖ్యధార మగు రాష్ట్రనిర్మాణము జరుగజేసి, స్వపరిపాలనము స్వావసము జెందజాలను. అందుచే ఆంధ్రభీష్ము లగు సుబ్బారావు గారి కృషిఫలితముగ, ఆంధ్రరాష్ట్రము లభించుగాక యనియు, సుబ్బారావుగారు కారకారణముచే ఆంధ్రుల కృతజ్ఞతావందనముల కెల్లపుడును బాత్రు లయ్యెదరు గాక. యనియు నభిలషింపుచున్నారము.

మహమ్మదీయుల నిర్బంధము

మహమ్మదాలీ మోకతు ఆలీగార్లను నిర్బంధావాసమునం దుంచుట యన్యాయమని కాంగ్రెసులో తీర్మానము గావించబడెను. కాని సత్యముగిగారు నుడివికటలు, వారి విముక్తికొరకై ఎట్టి కార్యసాధన మనసరమో, అందును గూర్చి తీర్మానమును సూచించబడలేదు. అసమ్మతిని వెలిబుచ్చు తీర్మానములతో కాలము గడుపుటచే లాభముండదు. బిసెంటుగారు, ఆంగ్లదేశమున కీ విషయమై ప్రబోధము గలిగించెద నని దెలుపుట సంతసమే కాని, సంఘ మాంతము గలసి కృషి సలుపుట యెక్కువ లాభకర మని దేశీయులు గ్రహింపవలెను.

మహమ్మదీయమహాసభకు, మహమ్మదాలీ గారిధ్యక్షులుగ నెచ్చుకొనబడిరి. కాని వారు నిర్బంధ విముక్తులుగా నందుచే, సభికులు వేరొక యధ్యక్షుని ఎన్నికొనక, అధ్యక్షస్థానమును ఖాళీగా నుంచి, మహమ్మదాబాదు రాజగారి మూలమున కార్యక్రమమును జరుపుకొని, తమ యాత్మ గౌరవము జూపిరి.

దేశములో బెరుగుచున్న యశాంతి గమనించి యెనను, ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముల దొలగించి శాంతి నెలకొల్పెదరు గాక!

ఆంగ్లో హైందవ సామ్రాజ్యసంఘము

ఈ సంఘసభ్యులలో ప్రభుత్వోద్యోగులును, తదితరులును గూడ గలరు. ఇంతవరకును ఈసంఘ సభ్యులు అభివృద్ధికి వ్యతిరేకమగు రాజకీయాందోళనమున స్వేచ్ఛగ పాల్గొనుచుండిరి. కాని, వీరి యెడ జూపబడుచున్న ప్రత్యేకభావము భావ్యముగ లేదని, భారతీయులనేకమారులు చూపుటచే తుట్టుతుదకు శనివారమున కలకత్తా సగరమునందు జరిగిన సాంఘిక సభలో యిందలి సభ్యులు రాజకీయాందోళనమున పాల్గొనకూడదని తీర్మానించిరి. వీరి తీర్మానము వివేకోదయమును సూచింపుచున్నది.

జర్మనుల వలనరాజ్యములు

రువ్వనుల నెటులయినను బలవంతపెట్టి చేతి నుండి జారిన అధినివేశ రాజ్యములను తిరిగి సంపాదించవలయు నని జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. రువ్వను లిందుకు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. అధినివేశ రాజ్యములందలి ప్రజల యిష్టము ననుసరించి, పరిపాలనా విధానము నేర్పరచుట స్వాతంత్ర్యసూత్రములకు దగియుండు నని, రువ్వనులు దెలిపిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరము జర్మనుల కాశాభంగము గలిగించి యుండును. మర్చలసిథిలో నున్న రువ్వనులు కూడ జర్మనుల దురుద్దేశముల గ్రహింపగలుగుచున్నారు. ఇక ముందు జర్మను లెటుల ప్రవర్తించెదరో చూడవలసి యున్నది.

(0)

ఆంగ్ల సైనికచారులు.

లాహోరు, డిసెంబరు 30.— బ్రిటిషు సైనికచారులు పోర్చుగీసువారి దేశమున 40 మువ్వకు లోపలికి పోయిరి. శత్రుసయ్యము చెల్లాచెదలై, చిన్నచిన్న భాగముల క్రింద చిలిపోయినవి. బహుశః శత్రువులు తమసైనికులు చెల్లాచెదరు గాక పూర్వమే, వీరు పోర్చుగీసువారివై విజయము గాంచి యుండవచ్చును. అని ధారణాము నుండి రైటరునిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

రాజాభుజంగరాయ పుస్తక భండాగారము:— సుప్రసిద్ధ పురుషోత్తములను శ్రీమంతులను విద్వాంసులను నగు రాజా మంత్రి వెంకట భుజంగరావు బహద్దరుగారు సామాన్య జనుల యపయోగాత్మము వై నాయమున ఏలూరు పురమున నొకభండాగారమును స్థాపించిరి. అందు ప్రస్తుతము సంస్కృత ఆంధ్ర ఆంగ్లేయగ్రంథములు 4 వేలు గలవు. మరి యొకమామనకే 2 వేలుచేయను. ఇంతేగాక ఆంధ్రప్రతిక ఆంధ్రప్రకాశిక రవి మొదలగు సుప్రసిద్ధాంధ్రప్రతికలు 8 యు, న్యూఇండియ జస్టిస్ మొదలగు ఆంగ్లేయ భాషాప్రతికలు 11 ను ప్రస్తుతము తెప్పించి ఇచ్చుచున్నారు. ఈ భండాగారమునకు తమ దివ్యమైన మేడ చోటు దయచేయుటయే గాక నేకమల వేతనములు మున్నగు భండాగార వ్యయమంతయు వారే స్వయముగా భరించుచున్నారు. వీరిద్దరైన చందా ఇయ్యుక్క్రరేకయే యుచిముగా ప్రతివారము జాతి మత కులభేదముల కలన వెనుకంజజేయ నక్కరలేకయే పఠించి యపయోగ పరుచుకొన వచ్చును.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

అయ్యో, ఈసంవత్సరము దీపావళిసండుగరోజున ఆంధ్రదేశము నందలి అనేక గ్రామములలో సామ్యు కనులుచేసియున్నాను. చాలమంది దేశభిమానులు ఇదివరకే తాము కనులుచేసిన ధనమును మాకు పంపియున్నారు. అదానిని ఆంధ్రప్రతికా ముఖమున ప్రత్యేకపు లేఖలవలనకు వందనములతో నందుకొనినట్లు తెలియజేసికొనియున్నాను. ఇంకను అనేక గ్రామములలో ధనము ప్రోగుచేసినట్లు వినుచున్నాను. వారియొక్క కళాకాలాభిమానమునకు వందనము లర్పించుచు వెంటనే ఆ సామ్యుకు దయచేసి పంపగలదులకు ప్రార్థించుచున్నాను. బందరు, 29-12-17 కోన సీతారామరావు.

(అంశ ౨)

బ్యాపాను అయ్యన, డిసెంబరు 30, — ఆగ్గంటైను
 లాని గోగుడు పంటను కొనుటను మిత్రులందరివారు. వేయి
 ప్రయత్నములు ఫలించినవి. ఒడంబడికలకు ఉభయపక్షముల
 వారును ఆహ్వానించునంతవరకు వివరములు ప్రకటింప బడవు.

శతభ్యుపాసన తీవ్ర మగుట.

లండను, డిసెంబరు 28:—హోలీ గాను ఆంగ్లయు హా దుండేలు, లాంగ్ మాక్కు పరిసరములందు శత్రువులు శత్రు ఘ్నులతో తీవ్రముగ పోరు నలుపుచున్నారని సర్వదగ్గర హా గుగారు నేటిరాత్రి ప్రకటించుచున్నారు. కాలక్రమే పరిపా మునకు, డిల్లీకి దక్షిణమునకు, మావిమానములు 4 శత్రువిమా నులపై 240 బాంబులను వేసినవి. అనేక రైలుబండ్లమీద కూడ వీరు బాంబులను వేసిరి. అంబోకవానికి బాగుగ తగిలి నది. మావిమానము లేవియు హా లేదు.

ఆకస్మికావరోధము విఫలమగుట.

లండను, డిసెంబరు 29 — పెయింటు క్వెంటియన్ ట్రే డ్ ర భాగమున శత్రువులకు, మామున సమానము శత్రుభ్యు హా దు జరిగినదని గత రాత్రి ఫ్రెంచి ప్రకటనము నునుపుచున్నది. లారెయినులోని వీరకో ప్రదేశమున శత్రువులు ఆకస్మికముగ వెదిరించిరి. కాని వాస్తవములు విఫలము గావించబడినవి.

బ్రిటిషు రంగుల ముందుచే నావృత్తమగుట.

లండను, డిసెంబరు 28:—ప్రాన్సులోని రైటరు విలే ఖరు డిల్లు ప్రాంతమునను:—బ్రిటిషు రంగులకు ముందుచే నావృత్తమైనది. బ్రిటాన్ము పోగున కలుగ జేయు శత్రు ఘ్నులను జర్మను వా రుపయోగించుచున్నారని శత్రువులకు ఇప్పుడు గుహతులను, నులగుండు సామానముల నిస్తార ముగా గలవు. కాని వానికి తగిన ప్రతిఘాతములు మావద్దకు గలవు. వెనుకభాగములలో వైరికులకు ఖాళీమధ్యులు గలవు. వైరికుల శరీరాంగ్గము చాల బాగుగనున్నది, వీరి కనేక ము లగు ఆటలు ఆడుకొనుట కవకాశములు కలవు. ఇతరదేశముల నుండివచ్చిన వైరికులు మాక్రము చలిచాక నిస్తారముగా నున్న దనుచున్నారు, కాని, యిదికర కచ్చటనున్న వారు మీ కిచ్చట వదిరాలముననే ఉత్తర కలుగునని వారితో చెప్పుచున్నారు.

రషియా

రుషియా సంధిపరతులను మే ముల్లము.

లండను, డిసెంబరు 28:—జర్మనువుల సంధిమాచన లను గూర్చి యిట్లు చెప్పించబడినది. సంధి రాజుబారముల యందు పరామవారిని జూచుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించు చున్నారు. కాని ఎన్నటికిని యుద్ధమునకు పూర్వమున్న రీతిగ రాజ్యాంగ స్థితిగతులను గాని ఆర్థికస్థితిగతులను గూర్చి గాని ప్రశంస ఉండజాలదు. (సంతోషము) పరామవారికి సంధి పర తులను తెలియజేసిరి. వెంటనే మిత్రులందరివారితో యోచించు కుండగ ఎట్టి కార్యమును జేయ నిచ్చగించరు. కాని అట్టి సంధి ప్రయత్నములు ప్రయోజనకారిక నుండజాలవు. రషియా జర్మను రానుబాధలు ఫలాప్యయము గాంచినను, ఫలరా హిత్వము తెలిసిన పరామవారు మాక్రము యుద్ధమును జేయు చునే యుండును. సమరమును ముగించుటకు నిచ్చగించరు. శత్రువులను ఎత్తైనను వెతలసాను గావించుటకు మనము కత్తి కంచన లేక పనిచే జునలేదు. మన వైస్యవహంబుల పన్నిటిని శత్రువులపై బరపకలేదు. ప్రపంచమునంతట జయించవలె నని జర్మనులు అసాధ్యపు కార్యమును తలవెట్టిరి. కాని ప్రపంచమే జర్మనులను ఓడించును. పరామవారే ప్రపంచమును రక్షించు వారు. దానికోరకై పరామవారి పును ప్రయత్నించుచున్న వారు. మిత్రులందరివారి యుద్ధాభిప్రాయములను గూర్చి రషియాకు సంధిమాచనలతో సమన్వితము చేసి యాలోచించు టకు కాంగ్రెసు గారు పరామించి 387 గురు ప్రతికూలముగను 108 అనుకూలముగను తమ యభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించిరి. స్వల్పసంఖ్యాకు లండను ముఖ్యముగ సాంఘికవాదులే.

రషియానుల ఆశ

జనవరి 9 వ తేదీని సంధిమిత్రము జరిగిన సభ మరల సమకూడినపుడు ఇతర సాంగ్రామికవర్గమువారు కూడ సంధి రాయ పారములందు తోడ్పడు కలుగ జేసికొనెద రని రషియా ను ప్రతినిధులు నమ్ముచున్నారు.

ఇంతతొందరకు కారణము.

లండను, డిసెంబరు 28:—రుషియాలో రాజకీయ విషయములన్నియు అల్లకల్లోలముగ నుండుటచే సంధికొరకై ఇంతతొందరగ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

పెట్రోగ్రాదు పరిస్థితి

లండను, డిసెంబరు 27:—పెట్రోగ్రాదునుండి రైటరు విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

పెట్రోగ్రాదులో పూర్తిలాఫ్ కర్మాగారము నందు పనిచేయుచున్న 30 వేలమందికిని, పెట్రోగ్రాదు హోహాకర్మా గారమునందు పనిచేయుచున్న 8 వేల మందికిని కర్మాగార కాలమాధికారులు బాధియున్న శత్రువుల నిధి వేయల వారం లిందిరి. ప్రజాప్రతినిధులు పత్రికలలో ప్రకటనలను (అవ్వ రైలుమెంటులు) సామ్యు తీసికొని ప్రకటింప గూడదని కాసిం చిరి. దానిపై “డెన్” అను పేరు గల గొప్ప వార్తాపత్రిక సామ్యు తీసికొనక ఉచితముగ ప్రకటనలను ప్రకటించెను. రెడెగార్డులు (వైరికులు) రాత్రి వచ్చి ప్రకటనలను తీసివేయ వలెనని నిర్బంధించినందున వారిని తీసివేసితి మని ప్రతికాధిపతి నేడు వ్రాసెను.

ఇర్క్ స్కన్ గు యుద్ధము.

ఇర్క్ స్కన్ గుద్ద తీవ్రమగుయుద్ధము జరిగి కాసాకులకు, అచ్చటనున్న సేనకు ఒక్కొక్క సేన కొక్కొక్క పర్యాయము జయము కలిగెను.

ఉక్రేనియనులకు మాక్సిమిలియనుల యుద్ధము.

రోమేనియంగునందు గున్న ఉక్రేనియనులు అచ్చట నున్న 4-వ 8-వ సేనల వైరికోద్యోగవర్గమును పట్టుకొని మాక్సి మిలియనులయొద్దనుండి ఆయుధములను లాగుకొని, అడ్డుముచెప్పిన వారిని తలీమివైచిరి. వైస్యతీర్థంగునందున్న 11-వ సేన వైరి కోద్యోగవర్గమును ఆటంకము లేకుండగా పట్టుకొని, వైరికుల యొద్దనుండి ఆయుధములను తీసికొని 10 వేల మిళుతులను, కొన్ని ఫిరంగులను వశపజుచుకొనిరి. ఉక్రేనియనులు బ్రెయిల ఘోషమును వశపజుచుకొని 4-వరకు సేనకు ఒక మిళుతులవరకు ను వైరిక సేననుండి పంపివేసి వారి యాయుధములను దీసికొనిరి

ఇటలీ

ఇటలీవారి విజయములు

లండను, డిసెంబరు 28:—ఇటలీవా రిట్లు ప్రకటించు చున్నారు.—గుడికారీ, లగోనా లోయలనుండి శత్రు కావ రివైస్యములను పారదోలితిమి. ఏరియాగో పీఠభూమి నందు సమర మొచ్చి విజయము మైతిమి. కొంతమంది శత్రువులు కూడ మాచే జిక్కిరి. రాజ్ కోయలో శత్రు వైస్యంగమున గొప్ప వైమానికులు బాంబులను ప్రయోగించి శత్రువులకు గొప్ప నష్టములను కలుగ జేసిరి. కాని వైమానోదయ శత్రు వైమానికులకు తమ గర్భస్థానమును వీడివలసి వచ్చినట్లు చేసితిమి. బెక్ కెగోపులో నున్న 4 గు కాలింకలెనలను నాశన మొనర్చితిమి.

బ్రెయిలవీయపువర్గర జర్మను వైస్యములు దిగుట.

లండను, డిసెంబరు 28:—బ్రెయిల - వీయపువర్గ సున్నశత్రుపంక్తి జర్మనులచే పుచ్చేయించబడినది. వీరు ముందుకు ఒకమారు గునుతుటకు గొప్ప ప్రయత్నములతో కూడికొని యున్నారు. కాని ఇటలీవారుమాత్రం వీరికినినిర్బంధ గుండిన ఇడియ వేజియను పత్రిక వా) యుచున్నరుది.

అమెరికా

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో రైలు మార్గములు.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 28:—రైలు మార్గములను ప్రెసిడెంటు నిల్పున గారు తమ అధికము చేసికొనుటకై యెల్ల రు నంగీకరించు చున్నారు. ముఖ్యములైన ఆర్థికవిషయము లైన యెల్లాలు చే నుబదలవుచి. మాత్రం రైలు మార్గములకు వలయు అవ్వ పత్రికములను పరిస్థితులు తీసికొన కలుల కాంగ్రెసు అనుమతించుటకై దరఖాస్తుచేయుచుండినది. యంత్ర సానుగు) యుగ్మ వారికి 60 కోట్ల యాసాయిల వొసంగు టకై కాంగ్రెసువారిని కోరుదురు.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 28:—రైలు మార్గముల సేము టకు ప్రస్తుతమునా 2 కోట్ల 50 వేల మైళ్లలమును తమ స్వాధీనము చేసికొనిరి.

మూర్ఖు ఆఫ్రికా

మూర్ఖు ఆఫ్రికాలోని జర్మనుల కార్యములు.

లిస్బను, డిసెంబరు 27:—ముజాంబికునుండి అధికార వర్గమువా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు. రెండువేల మంది జర్మను లు, పది మందగిగులతోడను, రెండు శత్రువులతోడను, ఉ మూలూ పర్వతము నాక్రమింప ప్రయత్నించిరి. ఇరి పోర్చు గీసువారి స్వాధీనమున నున్నది. ఇందు ఆయురు మరణిరంగులు కలవు. మూడు దినములు యుద్ధము చేసినవరకు శత్రువు తీ ప్రదేశము నెదిరించి, 9 గురు ఉన్యోగీయులను, 17 గురు మ నుష్యులను కైవసముగా పట్టుకొనిరి. పోర్చుగీసుకావత్తుమన 40 మంది మరణించిరి. జర్మనులు కైవసము విడుదల గావించిరి. యంత్రధిగులు శత్రువుల చేతులలో పడక పూర్వమే విరవ యోగము గావించితిమి.

జర్మనీ

జర్మను వైరికులు పశ్చిమదిశకు పోవుట.

ఆమ్స్టర్డాము, డిసెంబరు 30:—జర్మను వైరికులు పశ్చిమభాగమున కడిత్యంతముగ సాగిపోవుచున్నారని తెలి యుచున్నది. బెల్జియములోని రైలుబండ్లు నడచుట లేదు. బ్రస్సెల్సులోని వెర్దకందులులకు పడగొట్టి జర్మనులు జర్మనీ దేశమునకు బంపుచున్నారు.

రషియానులు-జర్మను అధిని వేశములు.

పెట్రోగ్రాదునుండి తంతివార్త లిట్లు తెల్పుచున్న యవి:— జర్మను అధినివేశముల స్వభావమును గూర్చి యోచించ స్వాతంత్ర్యము గల ప్రజలు తమ స్థితిగతులను వర్తమానమున తామే పరిష్కారము గావించుకొనుట ఆసాధ్యము. జర్మను అధినివేశములందు ప్రస్తుతమున్న జర్మను వైస్యములు లేది పోవలయును. జర్మను అధికారమును తొలగించవలయును. ఆపుడు గాని ఈ యధినివేశములందు ననించు ప్రజలు తమ భవిష్యత్కర్తవ్యమును అరయజాలరు. ఈ విషయములు చూడ కనగ పరిష్కారమగుటకు ప్రత్యేకముగ కొంతమంది పంచా యతిరాజులను నియోగించిన సుసాధ్యమగును.

స్వల్పరాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుమని రషియానులు నిర్బంధించుట

లండను, డిసెంబరు 28:—పెట్రోగ్రాదులో నున్న రూటరువిలేఖకు డిల్లువ్రాయుచున్నాడు:—చిన్న రాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యము మరల సమకూడినగాని యుద్ధమును ముగించ కూడదని రషియానుప్రతినిధివర్గమువారు నిర్బంధించుచున్న వారు సంధి ఒడంబడికయందు ఈవరతుల నన్నిటిని చేర్చవలయునని పట్టుదల బూనుచున్నారు.

పెట్రోగ్రాదు, డిసెంబరు 30:— జర్మను నౌకారాయ బాగులు నౌకాదళప్రధాన కదిరమునకు బోయి, అచ్చట నౌకావిషయక కమిషనరును డియెక్టిగారిని కలసికొనిరి. నెచుత్నే ప్రతిస్థాపనమువద్ద బ్రాడ్విక్ గారు వీరిని కలసికొనిరి.

రుస్సాజర్మను నౌకా కమిషనరువారు ప్రభవసమావేశము తెల్లవారుచుటను అరిగినది.

బార్. అట్. లావరీక్షలు:— క్రిమియు లా యందు పెండ్యాల సత్యసారానుబాధావుగారు విజయముల రుయ, హిందూ మహమ్మదీయ న్యాయశాస్త్ర పరీక్షయందు మతుకుపల్లి గోశ న్యకాష్ట్రీగా గావేరంగియు, నేటి దిన మందిన ఇండియా పత్రిక దెలుపుచున్నది.

బళ్లారి సరసవిద్యోగిని సభవారు

1918 జనవరి 1-వ తేదీ మంగళవారము నాయంత్రము 5-30 గంటలకు

ప్రహ్లాద నాటకమును (976) విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు. భవ తెప్పటికలేనే.

దేశీయమహాసభావర్ధంబి.

I

27-వ తేది మధ్యాహ్నము కృష్ణాజిల్లా నూజివీడు తాలూకా గురుబాడ గ్రామములో గురుబాడ రామచంద్రయ్య పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రింద గ్రామవాసులు సమావేశమై దేశీయమహాసభా వర్ధంబుత్వమును గావించి యీ క్రింది తీర్మానము లేకగ్రీకుముగా సంగీకరించిరి:—

(1) ఆసియాపంటుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద నేను కలకత్తా నగరమున సమావేశమగు మహా దేశీయమహాసభ జనప్రదముగా జరిగి దేశీయల వాంఛాసిద్ధికి దోడ్పడును గాక యిది యీ సభవారు సర్వేత్వధిని ప్రాప్తించుచున్నారు.—(పసి డెంటుగారు.

(2) నిరుడు కోరిన “కాంగ్రెస్ లీగు స్క్రీము” చాల తక్కువగా నుండుటచే దానికి తోడుగా బ్రిటిషు రాజ్యాంగ సభలో హిందూదేశమునకు తగినంతమంది ప్రజాప్రతినిధులను బంగాళా రాష్ట్ర భూస్వాములు నూచించినట్లు పూర్వమైన రాష్ట్రీయ స్వపాపాలము నొంగునట్లు దేశీయమహాసభ సభవారు తీర్మానింపవలెనని యీ సభివా చిట్టప్రాయమునున్నారు.—ఉపపాదకులు, బోడి వేంకటరత్నమునాయుడు గారు; ఆమోదకులు, గురుబాడ భాస్కరరావుగారు గురుబాడ వేంకటేశ్వరావుగారు.

(3) హిందూదేశమును భాషాప్రయుక్తముగా చేయనిది రాష్ట్రీయస్వపాపాలవానిభావము నిర్ధారకమగుననియు తెలుగు భాష మాట్లాడు యజ్ఞులకు జిల్లాలను ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రముగా నిర్మించవలెననియు తీర్మానించుట కీ సభవారు దేశీయ మహాసభవారిని నేనుకోనుచున్నారు.—ఉపపాదకులు, పాలడుగు గుబ్బారావు చాదరిగారు, ఆమోదకులు, గురుబాడ వేంకటేశ్వరావు గారు.

(4) మహమ్మదాలి సోదరులవలె నిర్బంధవాస లిక్ష ననుభవించుచున్న దేశభక్తులందరిని తక్షణమే విడుదలచేయుటకును దేశములో కాంతవాతావృణము నెలకొల్పుటకు నిర్బంధలోకాలే రాజీయ దాసులొకటను నందరిని ఆంగ్ల హిందీ చుప్పించుటకును దేశీయ మహాసభవారు చక్రవర్తిగారి నడుగవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.—ఉపపాదకులు; గురుబాడ భాస్కరరావుగారు, ఆమోదకులు, బోడి వేంకటరత్నము నాయుడుగారు చప్పిగిరి శివగారు బ్రహ్మ శ్రీకృష్ణగారు.

ఈవైతీర్మానములను తంతిములముగా దేశీయమహాసభ సభాధ్యక్షురాలికిని ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికానికిని పంపించుటకు అగ్రాసనాధిపతిగారి కిదికార మొసంగబడెను.

II

ఈ నెల 26 తేదిని పంచమిగ్రామ స్వరాజ్య సమితి పక్షమున దేశీయమహాసభ సభాధిపతియు గుర్చి కొలు జయ రామచంద్రగారి యధ్యక్షత్వక్రింద సభ జరిగెను. అగ్రాసనాధిపతి గారు ప్రారంభోపన్యాసమున దేశీయమహాసభ సభకు గూర్చి ముచ్చటించిరి. సుంకవేంకటసుబ్బారెడ్డిగారు ఆసియాపంటుగారి యధ్యక్షత్వోపన్యాసమును సభ్యులకు వివరముగా చదివి ప్రతిపదించిరి. సభ కంఠేమాధ్యక్షులతో ముగింపబడెను.

III

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా కపిలేశ్వరపురము గ్రామములో రామచంద్రయ్యచంద 27వ తేదిని చిరుగుపాటి రంగయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద గ్రామవాసులు సమావేశమై దేశీయ మహాసభా వర్ధంబుత్వమును గావించి 1-వ తేఖ్లా వివరింపబడిన తీర్మానము లేకగ్రీకుముగా సంగీకరించిరి.

తీర్మానములను దేశీయమహాసభ సభాధ్యక్షురాలికిని సర్వహిందూదేశ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులకిని మ్యూండియా ఆంధ్రప్రదేశ్, సంపాదకులకును పంపించుటకు సభాధ్యక్షుని కిదికార మొసంగబడినది.

IV

తెనాలిపురమున పెద్దబాటలో కర్వెబ్రాహ్మణుల రావియొద్ద 26 వ తేది సాయంత్రము దేశీయమహాసభ సభాధిపతిగారి నొత్తము జరిగినది. తూనుగుంట్ల రామస్వామిశ్రేష్టి, బి. ఏ. డి. యల్., గారు ఆసియాపంటుగారి ప్రారంభోపన్యాసము రాంగ్లంధ్రీకరణమును చదివి పసిందిరి. తెనాలిగారి పట్ల వేడుకల నుంచుచుండియుండెను. అట్లవు పువకేంకరరావు గారును బ్రాహ్మణులందరూ చాస్త్రపుణు మధుర పెద్దలశ్రీ సరసింహుగారును కూడ నుభవించిరి. తెనాలిగారి ప్రారంభోపన్యాసము నతిశ్రద్ధతో చదివినట్లు లేకగ్రీకుముగా సంగీకరించిరి.

చెన్నరాజధాని బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

(0)

2-వ దినము మధ్యాహ్నపుచర్య

6-వ తీర్మానము

రైల్వే సర్వీసునందు పెద్దయద్యోగములలో బ్రాహ్మణేతరులెక్కువ యుండవలయు నను తీర్మానము నుపసాదించుచు టి. శ్రీనివాస మొదలియారుగా రివిధమున నుపన్యసించిరి. ఇతర యద్యోగకాలకు యందువలె ఈ రైల్వేకాలకు యందు గూడ బ్రాహ్మణులలే యధికముగా నుద్యోగములను సంపాదించుచున్నారు. ఈ మధ్య తిరుచునాపల్లి రైల్వేకాలకు యందు 43 పెద్దయద్యోగములకు ఖాళీ వచ్చినపుడు, ఆ వచ్చియు నూడ బ్రాహ్మణుల చేతనే నింపబడినవి. బ్రాహ్మణేతరుల బ్రాహ్మణులకంటె తక్కువ తెలివిగలవారా? ఈ బ్రాహ్మణులు ఏదో విధముగ పెద్ద పెద్ద యద్యోగుల పాదముల నాక్రమించి కుట్రచేసి యద్యోగములను సంపాదించెదరు. మన కా పన్నాగములు తెలియవు. కాబట్టి మనకు నుద్యోగములు లభించుటలేదు. కాబట్టి మనలో ఎక్కువ తెలివి తెలుట గలిగినట్టియు, అనుభవము గలిగినట్టియు బ్రాహ్మణేతరులకు బ్రాహ్మణులతో సమానముగ ఈ రైల్వే సర్వీసునందు గూడ నుద్యోగముల నీయవలయునని కోరుచున్నాము.

ఈ తీర్మానము, పి. ముద్దేశ్వర్లు నాయుడు గారితో నామోదంపబడి, రెండు వేల పిల్లగారిచేతను, ఎస్. వెంకటేశులుచేట్టి గారితోను బలపరపబడి, ఆందోళనను అంగీకరింపబడినది.

7-వ తీర్మానము.

భూనిక స్వపాపాలము నందు లోకలబోధులు, ముని సిద్ధులు సంబంధమున నిమయము లన్నియు ఆధికారుల చేతులలో నుంచవలయునని కోరుచు ఎమ్. సంబంధ మొదలియారు గారికి తీర్మానము నుపసాదించిరి. ఆ తీర్మానము మారుతముత్తు మాపనారు గారితో నామోదంపబడి మరికొందరిచే బలపరపబడి, సర్వజనాంగీకృతము కాబడినది.

8-వ తీర్మానము

ఆది ద్రావిడులకును నికర నిమ్నజాతులకును, ప్రభుత్వవారి సహాయముచే కొన్ని పాఠశాలలు నెలకొల్పి, ఉచితముగ విద్య నేర్పవలయు నను తీర్మానమును టి. యల్ రాజులు మొదలియారు గారు ఉపసాదించిరి. గౌ. కమలవర ముప్పిలి నాయుడు గారితో నామోదంపబడి, బలపరపబడి, అంగీకరింపబడెను.

9-వ తీర్మానము

పార్లమెంటుకాపాఠశాలలనెలకొల్పి దేశాభివృద్ధి తోడ్పడు పుత్రుల, బ్రాహ్మణేతరవిద్యార్థులకు నేర్పించవలయు నను తీర్మానము, ఎల్. కె. తులకేశాంబగారితో ద్రవిడభాష యందు నుపసాదంపబడి, ఇతరులచే నామోదంపబడి, బలపరపబడి అంగీకరింపబడెను.

10-వ తీర్మానము.

బ్రాహ్మణేతరులలో జాతివలెభేదములు లేకుండ నందరూ ఏకజాతి అయి సాంఘిక సయములలో నిగ్గదములు లేక ప్రవర్తించుటకుగాను ఒక భాసన మేర్పరపబడవలెనని

V

కాంగ్రెసు జనాంతి సహోత్సవ సందర్భమున 26 వ తేది సాయంత్రము ఒంగోలుపురమునందు గల పెద్దయద్యోగమున ప్రజల మహాసభ యొకటి స్వరాజ్యసమితివారి యాధిపత్యముక్రింద జరగవలయుగా జరిగినది. కాంగ్రెసు నాయకులలో సుకరగు మిట్టెగొడ్డి వేంకటసుబ్బారావుపంతులుగారు సభాధిపత్యము కలిగించిరి. పురములోని హిందూ ముసల్మానుల నేతలు సభ సలంకరించి తమ యుత్సాహమును చూపిరి. టంగుటూరి నాయనశాస్త్రిగారు లోకపూజిత ఆసియాపంటుదేవిగారి యుపన్యాసమును చదివి సభ్యుల నానంద వాల్మీకి ముందిరి. తదనంతరము కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ ములపట్ల తమకు గల యామోదమును తెలుపుచు ఒక తీర్మానమును అధ్యక్షుల బలపాదించి సభ్యులంగీకరించిరి. ఎం. డి. ఎస్. శ్యామగారు రాజీయవాతావరణము శాంతిగానుండుటకు నిర్బంధితుల నందరిని విడుదలచేయు కోరుచు ఒక తీర్మానము నుపసాదించిరి. అది తదవర్తి ఆశ్వాసగారు బలపరప అంగీకరింపబడినది.

యు, అది ద్రావిడులును, ఇతర నిమ్నజాతులును పల్లికు వీధులలోను నూతులను, చెరువులను ఉపయోగించుకోవటకు తగువిధములు చేయవలయు ననియు, ఒక తీర్మానమును సింగంపల్లి జమీందారుగారితో నుపసాదంపబడినది. బి. కంద్య స్వామిశ్రేష్టిగారు దానిని ఆమోదించిరి. పిన్నుల కొంతమందిచే బలపరపబడి అంగీకరింపబడెను.

11-వ తీర్మానము.

భూమిమీద శిస్తుకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతిసంవత్సరమును హెచ్చుచేయుటచే, బంగాళాదేశమునందులె సెక్కు పగా యమే భూమిమీద శిస్తును కాశ్యోముగా నేర్పాటుచేయవలెననియు నట్లుచేసినచో, రైతులందరు బాగుపడి, దేశముకు దగ్గరములేక ప్రజలందరూ జమీందారులవలె నుఖ చుమధునించెద రనియు, బంగాళదేశములు భాగ్యవంతులుగా నుండుట కిందే కారణ మనియు, కాబట్టి దీనిని గురించి ప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించవలయు ననియు సెక్తీర్మానమును ఎ. టి. మణ్ముగము పిల్లగారు ఉపసాదించిరి. రావుబాద్దరు వి. ఎ. వందేయారు గారు ఆమోదించిరి. మరికొంతమంది బలపరపగా సర్వజనాంగీకృతము కాబడినది.

12-వ తీర్మానము.

ధర్మగతుణసభ మొదలైన సభలన్నియు బ్రాహ్మణేతరుల ధనసహాయముచే స్థాపింపబడినప్పుడు, వాటి మధికార మంతయు బ్రాహ్మణులచే మాన్యతమై యుండుట నలన బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులు దానివలన సహాయము పొందుట లేదుగావున తత్సభలయొక్క యధికారము బ్రాహ్మణులచేతులనుండి తీసివేసి బ్రాహ్మణేతరుల మాన్యతము చేయవలయు నని ఒకతీర్మానమును శ్రీమాన్ టి. కాంతిమంతినాథ పిల్లగారిచే నుపసాదంపబడి ద్రవిడభాషయందు నామోదంపబడి, ఎమ్. డి. రామానాయుడుగారితో తెలుగుభాషయందును నికరులచే సరవభాషయందును బలపరపబడి అంగీకరింపబడెను.

ఈ తీర్మానములన్నియు అంగీకరింపబడినవివ, అగ్రాసనాధిపతిగారికి, రావు బాద్దరు ఆర్. వేంకటరత్నము నాయుడుగారిచే వందనము లర్పింపబడెను. టి.ఎమ్. నాయుడు గారు తిన్నమానేళయనకు సహకార మొప్పినవార లందరకు వందనము నర్పించిరి. చివరకు జయజయ శబ్దములతో సభ అంతమొందును.

తెనుగుగ్రామములు అత్యవజ్ఞానో కలుపుట

అయ్యో, ప్రదరాననుండి నెల్లూరికి పోవు ఇరుపవారికివచ్చుముగా నదరు రైలురోడ్లు అనుకొని ఉత్తర దక్షిణములుగా 1-2-3-4 మేళ్ళ దూరమువరకు తూర్పువపు ఎల్లయు వ్యాపించి నెల్లూరుజిల్లా గ్రామములకెల్ల అనుకొని కొన్ని గ్రామములు శ్రీ కాళహస్తిజమీనుతో చేరినవి ప్రత్యేకముగా మాదర పాక డివిజన్ అని తెనుగు జిల్లాగా మండేడి చిత్తూరుజిల్లాలో నుమాను 20 సంవత్సరములకు పూర్వము చేరియుండినవి. ఈ గ్రామములు ఆ యిరుపది సంవత్సరములనుండి చిత్తూరు జిల్లాకు దూరమనియెగా లేక జిల్లాపెద్దదనియెగా ఏకాకణమువల్ల నో జిల్లాలు సరిదిగనగుయమున ఈమాదరపాక డివిజన్ యావత్తు గ్రామములను వొరతనమువారు ద్రావిడభాషాభూయిష్టమున చెంగల్బుల్లుజిల్లాలో చేర్చియున్నారు. ఈ గ్రామములు ఇప్పుడు 1914 సంవత్సరము మొదలు తిరుపల వేంకటరమణస్వామివారి స్వాధీనములో నున్నవి. ఈ మాదరపాక డివిజన్ ఉత్తరపు అభిరుగ్రామముల యెల్లయు నెల్లూరు జిల్లా దక్షిణపు అభిరుగ్రామములయెల్లయును సరిహద్దులుగా నున్నవి. కాబట్టి నెల్లూరుజిల్లాతో చేరనట్లు లండేడియు తెలుగు భాష మాట్లాడుచుండేయు ఈ గ్రామములను ఈ రాష్ట్ర సిర్కాణ సమయమునందే నెల్లూరుజిల్లాలో చేర్చి ఆంధ్ర మండలమున కలిపిన పక్షమున భారతీయులకు తేనులాభముల కాకర మగుటయేగాక రాజ్యాంగ కార్యములకు కూడ పాకర్యము ఏర్పడంగలదు.

చిలకుత్తూరు

డి. ఆంజనేయమూర్తి.

కాంగ్రెస్ ప్రకాశిక:— బందరు స్వరాజ్య సమితి వారు కాంగ్రెసు ప్రకాశికను టీకతో ఆంధ్రమున ప్రచురము చేసియున్నారు. ఆంధ్రదేశములోని గ్రంథాలయముల వారును స్వరాజ్యసమితులవారును కావలసిన మరియెవ్వరయినను సలే దరఖాస్తులు వెంటనే పంపించియెదల పుత్రకములు పంపబడును.— కోన సీతారామరావు, కాశ్యదర్శి, స్వరాజ్య సమితి, మచిలీపట్టణము.

THE GREAT WAR

TELEGRAM

[Reuter's Agency]

Russia

Russians and German Colonies.

LONDON, December 30.

A telegram from Petrograd says:—That the Russian official version of the reply of the Central Powers gives the following addition to the reply as regards the Colonies. Considering the nature of the German Colonies the right of free peoples to determine their own destinies is for them at present practically impossible. The Russian delegation replying to the German contention regarding the destiny of the peoples of the German Colonies sees no reason why the German Colonies should not be evacuated by occupying troops and the regime instituted during occupation annulled so that the peoples of these Colonies may express an opinion at regards their destiny. Any difficulties in connection with this course could be adjusted by specially appointed commissioners.

A Russian Hope.

The Russian delegation finally expresses the hope that other belligerents will join the peace negotiations when pourparlers are resumed on January 9th.

Independence of Small Nations.

Russians Insist on it.

LONDON, December 30.

Reuter's Petrograd correspondent says that the Russian delegation replying to the Central Powers' peace reply pointed out that the third clause contains a reservation which nullifies the principle of the right of peoples to regulate their own destinies and declared that the war could not end without the restoration of the independence of small Nationalities. Furthermore the Russian delegation insisted on these rights being protected in the peace treaty.

Reasons for Unprecedented Haste.

A Cunning Enemy Move.

LONDON, December 30.

The unprecedented haste with which the peace negotiations are proceeding is regarded as being due to the political confusion in Russia and the uncertainty of the Lenin-Trotsky adventure, making it imperative to the Bolsheviks and the Central Powers considerably to advance arrangements before the advent of a Russian Government unwilling to make a separate peace possible. The enemy reply is considered a cunning move meant for the consumption by the Allies, especially America, and coming with the threats of a tremendous western offensive is may be, the forerunner of more formal proposals.

Object of German Reply.

An American View.

LONDON, December 30.

WASHINGTON.—The opinion is generally expressed that the object of the German peace reply is to protract the negotiations, not in expectation of peace, but in order to mislead the German people and strengthen the west front. The attitude of the United States is unchanged as regards their determination not to enter into any agreement with a Government not representative of the people. The German silence as regards Alsace-Lorraine is emphasised.

British Press Comments.

LONDON, December 30.

Commenting on the peace negotiations the 'Daily Telegraph' considers that Germany has effected a somersault in pronouncing for a 'status quo' peace. This, however, does not admit of full reparation for Belgium and other looted territories. It rejects the fundamental principle concerning the right of subject nationalities to self-determination and requires of the Allies the thrusting back of the liberated peoples of the Palestine and Mesopotamia under Turkish yoke, while Alsace-Lorraine remains German. Unredeemed Italy, the Austrian, and the whole fatal question of the oppressed nationalities of central and south-eastern Europe remains unsolved. Such a peace would be virtual victory giving a new lease of life for militarism.

The 'Daily Chronicle' says:—The Central Powers have not offered guarantees against a recurrence of the war whenever the original disturbers of the peace may consider they have a better prospect of victory.

The 'Daily Mail' describes the reply as the opening of Germany's barrage of talk. With regard to the restoration of the Colonies it says:—The British Empire will be blown sky high before that happens. No peace talk will begin to be real until Germany is beaten on the battlefield.

"Times" Exposes Duplicity of German Terms.

The 'Times' says Germany is using the Bolsheviks as a live bait with which to tempt half-believers in peace by an agreement into the Berlin trap. In every instance where a democratic concession is apparently made it is immediately nullified by a craftily drawn qualification. The peace the Central Powers contemplate would leave them victors with Bulgaria and Turkey completely in their hands. All the Balkan States would be controlled politically and economically and financially from Berlin. The 'Times' recalls President Wilson's words respecting such an eventuality and says:—If Germany can keep that, she has kept all that her dreams contemplated when the war began. Such a peace would permit Germany to utilise her war profits for preparation for the next war. These war profits are derived from the systematic plunder of invaded territories and war contributions amounting to scores of millions and the slave labour imposed on war prisoners and civilians.

The resources of her subordinate allies are mortgaged to Germany indefinitely, and they would give a mass of cheap labour enabling Germany to undersell her rivals. No wonder she is anxious to preserve such advantages

and even ready to deliver up the pawns they have stripped bare. The 'Times' adds that the best comment on the present disingenuous pretence is found in the following passage of an article in the 'Frankfurter Zeitung' of December 30th 1916 "Once negotiations have begun they can be used to divide the Allies and finally to dope them into conceding the essential German conditions."

Peace Negotiations.

Delegates to Discuss Naval and Commercial Relations.

LONDON, December 30.

PETROGRAD. The German Naval Delegation has arrived to discuss details of the cessation of naval operations. About forty members comprising German, Austrian, Bulgarian and Turkish Mission are due to arrive shortly and will discuss the renewal of commercial and other relations.

A Stumbling Block in the Way.

A telegram to the 'Times' from Petrograd says:—The Bolshevik reply to the Central Powers regarding clause three (self-determination by national groups) is likely to prove a serious stumbling block to further peace negotiations.

Delegation Received by Trotsky.

PETROGRAD.—The German Naval Delegation drove to the Naval Headquarters where they were met by Mr. Dybenko, Commissioner for Naval Affairs. They were subsequently received by M. Trotsky at Smolny institute. The first sitting of the Russo-German Naval Commission lasted until an early hour in the morning and chiefly turned on the naval position in the White Sea and Murman Coast.

Secret Treaty between

Germany and Russia.

A Sensational Disclosure.

LONDON, December 30.

The 'Pravda' publishes the text of an alleged defensive treaty signed by Emperor William and Nicholas at Bjorky in July 1905. In the event of either Empire being attacked by any European State her Ally was bound to help her in Europe with all land and sea forces. Separate peace was not to be concluded with any common enemy. The Treaty was effective from the moment of the conclusion of peace between Russia and Japan, and one year's notice of renunciation was to be given.

Nationalisation of Banks Decreed.
By Bolsheviks.

LONDON, December 30.

PETROGRAD.—The Bolsheviks have further decreed the nationalisation and amalgamation of all Banks which will henceforth be known as Peoples' Bank.

Russian Banks' Gold Demanded.

For State's Reserve.

Safes to be Forcibly Opened.

LONDON, December 30.

A decree has been issued requisitioning all gold in banks either in coin or bullion to be placed to the credit of the State's gold reserve. Safes of owners who fail to surrender keys will be forcibly opened and contents confiscated for the benefit of the people.

Maximalist and Ukrainian Armies

Ready to Fight.

PETROGRAD.—Maximalist and Ukrainian armies with artillery and aeroplanes are reported face to face near Rharhoff ready for hostilities.

Comrade Krylanko Appointed C-in-C.

LONDON, December 30.

The Army Congress has elected Comrade Krylanko to be Commander-in-Chief. Krylanko in an army order states that documents relating to artillery preparation show that the Kerensky Government was preparing for a campaign in 1918 and did not contemplate peace before the end of 1918.

Great Britain

British Food Supply Convention.

SERIOUS FOOD SITUATION.

Grave Warning By a Labour Leader.

LONDON, December 30.

The National Convention on the subject of food supplies opened at Westminster to-day. Representatives of the Trade Union Congress and Labour party attended in large numbers. A Resolution was submitted protesting against the unnecessary suffering in urban areas especially among women owing to the absence of equitable distribution of supplies and demanding equal distribution as between the rich and the poor, compulsory rationing of as many articles as possible, also the better organisation of the supply of milk. The Resolution was moved by Mr. Smille, President of the Miners' Federation. He warned Government that a grave crisis were arising in the country which might break out at any time unless Government acted fairly in the matter of food. Mr. Clynes Secretary to the Food Controller, accepted the resolution saying that no Government could apply any other policy than contained in it. He claimed that it was now impossible for any manufacturer to corner margarine. There was every indication that the situation in great industrial centres was becoming better. He ridiculed the idea that the Government could commandeer and distribute food. The existing distributing agencies were essential. The resolution was adopted unanimously.

Violation of Neutrality by Air.

Britain Apologises to Holland.

LONDON, December 30.

The HAGUE.—It is officially announced that Britain has apologised to Holland for the violation of Dutch territory in the Province of Zeeland by seven British aeroplanes on October 2nd. Britain has further given emphatic orders to all British air forces to avoid Dutch territory in future. This message constitutes the first public information in London of this incident.

Steamship Purchases.

LONDON, December 30.

The Harrison Line has acquired the major portion of the Rankin and Gilmours fleet the total gross tonnage of which is 66000 tons. The price of the purchase has not transpired.

A Woman Conspirator Released.

At the Premiers Instance.

LONDON, December 24.

It is officially announced that at the request of Mr. Lloyd George Mr. Alice Wheelden who was sentenced in March to ten years' imprisonment for conspiracy against the life of the Premier has been released.

Three British Destroyers Mined.

Off the Dutch Coast in a Fog.

LONDON, December 30.—The Admiralty announces that three British Destroyers were mined or torpedoed in a fog off the Dutch coast on the night of the 22 & 23 December. Thirteen officers and 180 men were lost.

Allies' War Aims.

British Labour's Policy Outlined.

Premier's Reply to Request for a Declaration.

LONDON, December 30.

The National Conference of the Trade Union Congress and Labour Party was held at Westminster to-day to consider the Labour Manifesto on war aims (published in our columns on December 19th). There was a representative gathering of nine hundred delegates, including labour members of the House of Commons. A letter from the Premier was read replying to the resolution of the Congress and the Labour Party in favour of an early declaration of the Allies' war aims. Mr. Lloyd-George wrote that such a declaration could only be made in agreement with the Allies. The question of issuing a joint declaration on the subject was being constantly kept in view.

Mr. Arthur Henderson moving the adoption of the Labour Manifesto declared that Labour's policy was in the first place to secure a settlement as speedily as possible founded on the principles of democracy and security. Secondly territorial adjustments must not be dictated by annexationist or imperialist designs or reasons of military strategy, but in the interests of progressive civilisation and the peace of the world. Thirdly, trade policy after the war must not be founded upon the economic operation or the commercial isolation of the German people.

No settlement could be satisfactory unless it completely discredited aggressive militarism and substituted for it a higher conception of national and international responsibility. The proposed League of Nations should consist of all the belligerents, and every other independent Sovereign State in the world should be pressed to join. Every State in the League should pledge itself to use the machinery of the League to settle quarrels and to make common cause against any State breaking that pledge.

Labour insisted that the Allies should make it unmistakably clear that the struggle was continued only for principles and ideals, not for conquest. Labour asked for an opportunity of ascertaining how far Germany was prepared to accept its peace proposals.

We desire to know how far militarism is abandoned and the new conception is to take its place in international relations. Mr. Henderson concluded by asking that military efforts should be supplemented morally and politically.

Mr. Havelock Wilson representing the Seamen moving the rejection of the manifesto wondered how many of its signatories really endorsed its views. He reiterated that seamen would never sail in ships with Germans unless Germany had repented of her foul murders. Mr. Wilson's motion was defeated by 343 votes to 12; hundreds abstained.

The Congress finally on a show of hands adopted the Manifesto practically unanimously.

British labour against Peace by Russia.

LONDON, December 30.

After the conclusion of the Labour Conference, the Executive communicated a Memorandum adopted to the Chairman of the Petrograd Soviet, adding that the Conference strongly desired that there should be no separate peace

The Press on the Conference.

LONDON, December 30.

The 'Daily Telegraph' considers the stand taken by British labour of primary importance as demonstrating an inflexible determination effectively to support the war along the lines of our declared war aims. It says that working class opinion had been pledged to nothing less than winning the war which is the only sound guarantee of success and advocates a joint restatement and elucidation of the allied war aims.

The 'Daily Mail' considers the conference not wholly satisfactory falling short of being representative owing to the absence of many trusted labour leaders. It states:—We are positive the labour in the Dominions would reject the memorandum. The trade unionists of Australia, Canada and South Africa having cleared out the Germans from their midst are not in any way going to permit the reestablishment of Germany's influence in their neighbourhood.

TELEGRAMS.

The "Daily News" says:—It is clear to-day that the only substantial prize available to the victor is the security on which Mr. Henderson, Mr. Lloyd-George, and M. Pichon are agreed. A renewed statement of the Allied aims will now be imperative.

The "Daily Chronicle" says:—It is a very statesmanlike programme which reflects great credit on the labour movement.

The "Times" thinks the Prime Minister's letter to Mr. Henderson, the proceedings of the Labour Conference, and M. Pichon's speech are all closely related. They will not be palatable reading to the directors of the German peace offensive. Labour's memorandum contained nothing to affect the main policy of the nation although we disagree, as did many delegates, with parts of the document.

Financial Transactions Restricted.

A New Order.

LONDON, December 30. A new provision of the Defence of the Realm Act is gazetted which prohibits any person resident in the United Kingdom from sending any remittance from the United Kingdom without the written permission of the Treasury for the following purposes:—

First, subscribing to any loan or issue of capital outside the United Kingdom.

Secondly, purchasing any stocks, shares or any property except merchandise if such securities or property are outside the United Kingdom.

Thirdly, purchasing any foreign currency with a view to its appreciation in value or as investment.

Any banker or person acting in a similar capacity shall as a condition of sending from the United Kingdom any remittance on behalf of any person resident there require that person to make a written declaration regarding the purpose of the remittance. The above provision therefore requires that telegraphic instructions from abroad to the United Kingdom for the payment of remittances outside the United Kingdom must be accompanied by a few words explaining their purpose.

Treasury Bill Rate Reduced.

LONDON, December 30. The rate for British Treasury Bills for three and six months maturity has been reduced from four and three quarters to four per cent.

Irish American Regiments.

Home Irishmen Desire to Join.

LAHORE, December 30. LONDON, December 29th.—The Dublin correspondent of the "Times" says that a number of youngmen from the Midlands and the west of Ireland asked for passports in order to join the Irish regiments in the American army, but were refused them by the authorities.—("C. & M. Gazette").

"City of Nagpur" Disaster.

Some Details.

LONDON, December 30. The "Times" Lisbon correspondent gives details of the wreck of the "City of Nagpur" on Danae Reef, Delagoa Bay. He says that passengers numbering 258 were saved, and also part of the cargo of eight thousand tons and four race horses valued at seven thousand sterling. The ship split in two and went aground. The ship and cargo were valued at a million sterling.

France

Mr. Pichon's Speech.

PARIS, December 30. Continuing M. Pichon said:—We are not intervening in the internal policy of Russia, but proceeding to safeguard our considerable interests there. We are replying favourably to populations wishful of maintaining friendly relations with us, thereby pursuing a policy with a view to the ultimate regeneration of Russia.

France's Aim is to Conquer.

Amid loud applause M. Pichon declared that France's first war aim was to conquer. France was in complete accord with President Wilson and would consider the war won only when the German people were ready to make reparation for wrongs done. The question of Alsace-Lorraine was a worldquestion because it was a symbol of right. The deliverance of Jerusalem was not a British victory, but a victory for the whole civilised world spelling deliverance for populations, and the institution of an international regime of justice and liberty.

French Man Power.

More Classes Called Up.

LONDON, December 30. A Bill calling up the 1919 class was adopted by 452 votes to 73. Making a statement on it the Minister of Pensions declared that Germany is employing at the battle-front class eighteen and part of nineteen and talks of registering class twenty. Class nineteen has been incorporated in England, Italy and Rumania, and on the eve of possible grave events the Government is unable to liberate as suggested the older classes. The Minister concluded that the old classes would be employed on necessary works behind the front.

M. Clemenceau, who followed, said that certain mobilised peasants were required to devote six weeks on these works in January and February. He declared that the Germans were now massing on our front. Workers were absolutely essential. There were 1,300,000 men mobilised behind the front and they would be returned to the front if necessary.

French Loan Successful.

LONDON, December 30. PARIS.—In the Chamber the Finance Minister announced that subscriptions to the third war loan hitherto amounted to four hundred and ten millions sterling of which a half had already been paid. The foregoing does not include foreign subscriptions.

The Finance Minister said that the French subscriptions already exceeded the total amount invited besides exceeding the total of the last loan. This manifestation of self-confidence after forty months of war demonstrated the unanimity of France.

Germany and China.

French Minister's Views.

LONDON, December 30. PARIS.—M. Pichon, Foreign Minister, in an interview said he did not fear German intentions of reaching the Pacific and penetrating China as Japan would watch over China. Germany was barred from China and would never succeed in regaining an entry.

Mercantile Marine to be Requisitioned.

LONDON, December 28. The Chamber authorised the Government to requisition the whole mercantile marine.

America

A Naturalised German Arrested.

LONDON, December 30. NEW YORK.—A naturalised German employed in a torpedo works has been arrested for treason. He was tampering with mechanism of torpedoes rendering them useless.

American Money Supplies to the Allies.

LONDON, December 30. WASHINGTON.—Mr. McAdoo, Secretary to the Treasury has authorised a further loan of 685 millions to Britain 155 to France, 7½ to Belgium and one million to Serbia making the total advances of 4236400000 dollars.

U. S. Railroads.

Government Control Approved.

LONDON, December 30. WASHINGTON.—Affected interests approve President Wilson's taking over the railroads and important financial arrangements are foreshadowed, including an application to Congress to sanction Government acquisition of an unlimited quantity of new railroads securities, and the right to appropriate all earnings over an agreed figure. Congress will be asked to appropriate two hundred million dollars for rolling stock.

250,000 Miles Affected.

LONDON, December 30. WASHINGTON.—The Government has taken over control of a quarter million miles of railways.

Allies to Purchase Argentine's Wheat Crop.

LONDON, December 30. BUENOS AIRES.—Negotiations for the purchase of Argentine wheat crop by the Allies has reached a favourable conclusion. Details will not be published until the negotiations are ratified.

Earthquake at Guatemala.

LONDON, December 30. WASHINGTON.—An earthquake has destroyed a portion of Guatemala City. Many casualties have occurred and thousands are shelterless. The foreign colony is safe.

Italy

Open Cities Bombed by Enemy.

LONDON, December 30. The Italian Communique says:—Enemy airmen bombed the open cities of Treviso, Montebelluno, Castelfranco and Padua. There were 73 casualties in Padua.

Italian Successes.

Airmen's Good Work.

LONDON, December 28. An Italian communique says we drove back patrols from the Gindicarie and Lagarina Valleys. Successful minor engagements on the Asiago plateau yielded some prisoners. A powerful squadron of aeroplanes bombarded a large hostile force in Ronchi Valley with satisfactory results. We forced the enemy to evacuate an aviation camp at Conegliano and destroyed four foot bridges in the Zenson bend.

Italians Repel Fraternisers.

LAHORE, December 30. LONDON, December 28th.—Austrians attempted to fraternise with Italians who opened machine gun fire on them.—("C. and M. Gazette" special cable.)

Germans on the Brenta Piave Line.

Big Push Contemplated.

LAHORE, December 30. LONDON, December 29th.—The "Ides Nazionale" says that the enemy's line between the Brenta and the Piave is held almost entirely by Germans who apparently contemplate a big push for which, however, the Italians are fully prepared.—("C. and M. Gazette.")

Fight with Submarines.

LONDON, December 30. ROME.—An Italian steamer was recently torpedoed in the Atlantic by a big submarine carrying four guns. She counterattacked putting the submarine to flight. Another steamer attacked off Cyrenacia smartly eluded the torpedo and then chased and hit the submarine which is believed to have been destroyed.

Germany

Germany's Colonial War Aims.

A Frank Confession.

LONDON, December 30. In an article entitled the "World Political Importance of German East Africa," the "Cologne Gazette" frankly confesses that Germany has for years aimed at the creation of a Colonial Empire. When Germany by the treaty in 1911 with France, apparently made a final renunciation of the idea of a great colonial empire she really aimed at the creation of a Germano-Belgian economic area in the Congo-Basin from the Indian Ocean to the Atlantic. Thus when the war commenced Germany was deliberately exploiting her incomparable geographical position in East Africa. The "Cologne Gazette" proceeds to say that this position constituted a wedge between English claims to sole domination in East Africa and South Africa, a dividing and immovable wedge as long as England did not let it come to a trial of strength. The newspaper confesses that great difficulties confront Germany's colonial war aims and adds:—"All our wishes will be realised only if by our battles in Europe we compel England to recognise us as an equal colonial power and to draw the necessary consequences in the future re-arrangement of Africa."

German Food Prospects.

Never so Unfavourable.

LAHORE, December 30. LONDON, December 29th.—The "Berliner Tageblatt" says that food prospects were never more unfavourable. Unless aided by a miracle, the authorities will not succeed in preventing the deaths of thousands of Germans, practically from starvation. The paper warns the Government that neither conscience nor patriotism is associated with hungry stomachs.—("C. & M. Gazette" special cable.)

The Military Outlook.

Optimistic German Comment.

LAHORE, December 30. LONDON, December 29th.—The "Frankfurt Zeitung" takes a most rosy view of the military outlook in 1918. It declares that the French and British will never again have such opportunities for a general offensive as in 1915, 1916, and 1917. The strategical conditions, it says, are now reversed, and it is possible to strike a decisive blow against France.—("C. and M. Gazette" special cable.)

Western Front

Movement of German Troops to the west Continues With Redoubled Intensity.

LONDON, December 30. AMSTERDAM.—Reports from the frontier show that the movement of German troops westward continues with redoubled intensity. All passenger and goods traffic on Railways in Belgium is suspended. Germans are dismantling massive bronze doors of the Brussels Bourse and are sending them to Germany.

British Front Snowbound.

LONDON, December 30. Reuter's correspondent at headquarters in France says:—The whole British front continues snow-bound. The German Artillery is firing a very large proportion of gas shells. The enemy undoubtedly now has a very large supply of guns and ammunition. But our replies are effective. Winter training is in full swing in the back areas which are alive with khaki. The health of the troops is wonderful and an abundance of recreations keep them in good spirits. The latest drafts of overseas troops probably feel the cold most, but their seasoned comrades tell that they will soon find it hot enough.

Increased Artillery Activity.

British Bomb a Train.

LONDON, December 30. To-night's communique from F. M. Sir Douglas Haig reports increased hostile artillery firing in the neighbourhoods of Polygon Wood, Passchendaele and Langemarck. Our aeroplanes last night dropped 240 bombs on four aerodromes in the neighbourhood of Roulers and billets south of Lille. They also bombed several trains obtaining a direct hit on one. None of our machines is missing.

LONDON, December 30. F. M. Sir Douglas Haig's communique this afternoon says there is nothing special to report.

LONDON, December 30. To-night's Communique from Marshal Haig reports hostile artillery firing in the neighbourhood of Hargicourt, south and west of Lens and east and northeast of Ypres. Our aeroplanes yesterday dropped over a hundred bombs on three aerodromes north of Lille. Seven hostile machines were brought down and anti-aircraft guns shot down four others. Three of ours are missing.

Surprise Attack Defeated.

LONDON, December 30. Last night's French communique reported considerable reciprocal artillery activity North of St. Quentin. A surprise attack by the enemy in the region of Veho in Lorraine was broken up by our fire.

TELEGRAMS.

The Great Air-Attack on Manheim.

LONDON, December 30. It is officially announced that further information, regarding raid on Manheim, on the morning of the 29th, shows that two of our formations of ten machines crossed the line at a height of nine-thousand feet and arrived at an objective simultaneously despite the heavy and accurate anti-aircraft fire. They dropped sixteen 112 pound and two 250 pound bombs from a height of 13,000 feet. Four bursts were observed in the main station, several in Lanz works, two in Ludwigshafen and several in a munitions factory between Mundenheim and Reingonnheim. Two enemy formations of eleven machines were encountered, but they did not attempt to attack at close range. Anti-aircraft defences around Manheim appeared strong. They brought down one of our machines.

Palestine Front

LONDON, December 24. PALESTINE.—The Communique says:—We drove enemy back yesterday and advanced our line to a depth of two miles on a thirteen mile front. This advance has given us high ground at Ras Arkubessuffa, four miles from Jerusalem and one mile north of Jericho road, also Anata Ettram and Kulundia, two of which are eastward and westward of Nablus road, five miles northward of Jerusalem and Beitania. Irish troops overcame the difficulties of the ground in spite of considerable opposition.

A Palestine Communique.

The Palestine Communique says:—After repelling several determined attacks against Raseltawil northward of Jerusalem and eastward of Birnabale five miles northwest of Jerusalem, we attacked the right flank of assailants and gained ground eastward and northeastward, and penetrated to a depth of 1½ miles on a nine mile front. Enemy's losses were severe. Some Germans were taken prisoners.

African Front

German Activities in E. Africa.

Portuguese Post Attacked.

LONDON, December 30. LISBON.—An official communique from Mozambique says:—Two thousand Germans with ten machineguns and two cannon attacked positions on Mount Mkula held by 200 Portuguese and five machineguns. The enemy assaulted the position after three days fighting, taking prisoners nine officers and seventeen men. The Portuguese casualties were forty. The Germans liberated prisoners. We put the machineguns out of action before they fell into the enemy's hands.

Entry of British Patrols.

Enemy Force Broken Up.

LAHORE, December 30. Reuters' correspondent at Dar-es-Salaam reports that British patrols have penetrated 40 miles into Portuguese territory and the enemy force has broken up into small parties. Presumably the enemy's success against the Portuguese was obtained before his force broke up.

General

MELBOURNE.—The death is announced of Rear Admiral Walter Bridges.

LONDON, December 28. This afternoon's communique from Marshal Haig says:—We repulsed local attack in neighbourhood of Ypres-Staden railway and drove off raiders north of Passchendaele.

Bad Treatment of American Prisoners. United States to take Steps.

LONDON, December 28. Reuters' Correspondent at the American headquarters in France says:—American authorities have learned from an authentic source that Germany is treating American prisoners with very much less consideration than the British or the French. Indeed it is believed that they are treated as the Russians were and they know what that means. It is expected that the United States will take steps to secure some amelioration of treatment.

RUSSIA.

Defects in Proposals.

The "Daily News" says:—The defect in the proposals are self-evident. Germany is endeavouring to manoeuvre the allies into the position of aggressive imperialists and demands the unconditional return of her colonies to a rule which has uniformly proved a bane to the inhabitants. The paper advocates the annunciation of our terms.

The "Manchester Guardian" regards Germany's peace proposals as an attempt to cut her losses leaving her full liberty to start again on any game. The proposals do not contain a sign of a new spirit, no repudiation of militarism or its evils. The proposals do not deal with the open areas of Alsace-Lorraine and Turkey. In both cases the sovereignty of power that has done wrong is expressly reserved. We see no prospect of an enduring peace on the basis of these proposals.

United States Press Opinions.

NEW YORK.—The United States press generally doubts the sincerity of many points contained in the German peace proposals. It considers that however attractive the proposals may appear at first glance they prove on examination and are a mere effort to appease the Teutonic peace hunger. One paper sums them up:—They are proposals put forward by fools for the consumption of children.

French Press Criticisms.

LONDON, December 30. PARIS.—Commenting on the peace proposals the "Petit Parisien" says:—They are a masterpiece of equivocation. The "Figaro" says:—They are designed to strengthen M. Lenin. The "Echo De Paris" says:—M. Pichon has answered the proposals. "L'Evenement" thinks that Germany will make a better offer to-morrow, if we remain united. "La Lanterne" says:—The gulf between the real war aims of Germany and the Allies is still too deep to admit of negotiations. "Humanite" thinks that the proposals are worth scrutinising. "Le Matin" says the proposals reveal the profound anxieties of the Central Powers.

Russo-German Armistice.

A Ukrainian Deputation.

LONDON, December 30. PETROGRAD.—Prince Leopold of Bavaria received a Ukrainian deputation at Brest-Litovsk.

Bulgaria's Ruse.

'No Annexation' Condition Overcome.

LAHORE, December 30. LONDON, December 29th.—A wireless message from Zurich says that Bulgaria in order to satisfy the Russian principle of "no annexations" has executed a manoeuvre similar to that of Germany's in Courland and nominated a so-called National Congress in the Dobrudja which has voted in favour of annexation by Bulgaria.—("C. and M. Gazette" special cable.)

Bolshevik Domination Failing.

LONDON, December 30. The "Times" Petrograd correspondent says: The decision of the Maximalists to give revolutionary socialists seven additional portfolios is due to the certainty that the latter will have an absolute majority in the Constituent Assembly. The exclusive possession of power by the Bolsheviks is now absolutely impossible.

Private Banks Closed.

Bolsheviks Arrest Directors

LONDON, December 30. The Peoples Commissioners have closed all private banks both Foreign and Russian and the Commissioner insisted on having the keys. Sailors and soldiers now occupy the banks. Warrants have been issued for the further arrests of Bank Directors.

Fighting at Harbin.

Chinese Defeat Maximalists.

LONDON, December 30. TOKYO.—Fighting occurred at Harbin on the 25th inst. between Chinese and Maximalist troops. The latter surrendered and the Chinese occupied the garrison. There have been five thousand Chinese troops employed in maintaining order at Harbin where there are eight thousand Russian troops half of whom have identified themselves with the Maximalist.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Indian Renegades in Mesopotamia. Trial and Sentence.

DELHI, December 30. The following are details of the trial and punishment of the members of the Indian Ghadr party in Mesopotamia:—When the British troops entered Baghdad a number of disloyal Indians who had actually joined the enemy and had taken up arms against our forces were found in the city. After full enquiry 22 of these persons were put on trial and the extent of their communications with and assistance to the enemy investigated. The result of these proceedings was that 2 were acquitted and 20 were found guilty in varying degrees. Of these 8 were sentenced to be hanged and the sentences were carried out on the 2nd November. Of the remainder 7 were transported for life and 5 for seven years.

Bombay

Interviews.

BOMBAY, December 30. His Excellency the Viceroy and the Secretary of State to-day granted interviews to Mr. B. P. Standa, C. I. E. Commissioner, Barar Division, the Hon'ble Mr. Sathe, C. I. E., Khan Sahib Maulvi Abdul Khader the Hon'ble Mr. V. J. Patel, Sir Fazlulbhoj Currimbhoy, Shri Sankaracharya of Kolhapur and Rao Bahadur R. B. Chitale.

BOMBAY, December 30. His Excellency the Viceroy dined with the Bishop of Bombay and Mrs. Palmer, and the Right Hon'ble the Secretary of State and His Excellency the Governor were the guests of the Committee and members of the Orient Club at a dinner on Saturday night.

The All-India Shian Conference opened at Lucknow on Friday. Amongst the resolutions passed was one thanking the Government for the generous grant of a lakh of rupees towards the Shian College and the promised aid of half of the annual expenses incurred in the secular education of the College.

NATIONAL CONGRESS.

Release of the Moslem

Internees Demanded.

Strong Speeches.

CALCUTTA, Dec. 28. (Delayed in transmission) The mother of Mohamed Ali and Shaukat Ali who attended the Congress to-day was conducted to the dais by Mrs. Besant and Mrs. Sarojini Naidu. The whole house rose and cheered her. Mrs. Besant, before asking Mr. Tilak to move the resolution on Mahomed Ali's internment, welcomed Mahomed Ali's mother in a short speech. She said that Mahomed Ali's mother possessed a mother's love and a lion's heart. She asked her (Mrs. Besant) to tell them that she was invited to the Moslem League, and she would not go there without coming to the Congress. Ali she said was that though Moslems were her brothers in faith all Indians were her brothers. The speaker then invited the audience to give Mahomed Ali's mother a rousing welcome and stand for a moment in reverence to her.

In moving the resolution Mr. Tilak who was received with a warm ovation said that Mahomed Ali and his brother lay interned unjustly and on grounds discovered after internment. Though the people of this country insistently asked the Government to tell them what their offences were the Government did not care to divulge what kind of public safety would be in danger if they were released. They were interned because they had displeased the high authorities, or rather proved inconvenient to them. When a public worker was inconvenient to Government the best way or the only way for a bureaucracy was to throw him in jail without any trial. The Defence of India Act invested the Executive with complete power of despotism. The Raja of Mahmudabad and the Hon'ble Mr. Jinnah both of whom enjoyed the confidence of the Moslem community assured the Government that the release of the Ali brothers would in no way endanger public safety. The whole of Hindu India also gave the same assurance. But the C. I. D. was more powerful than the united voice of India. Mr. Tilak then described the negotiations that were in progress some time back for their release and then said how the negotiations failed. The continuation of the internment, according to the Executive, was said to be on two grounds lately discovered namely religious scruples of the interned and the discovery of a compromising letter written by the interned to a religious gentleman at Delhi which shows the connection of the interned with the King's enemies. As regards the first Mr. Tilak said that Jesus Christ laid down 20 centuries ago that temporal allegiance and spiritual allegiance were not inconsistent. With regard to the compromising letter Mr. Tilak said that the interned brothers had denied writing any such letter. Under the circumstances the alternatives open to a just Government loyal to its constitution are either to release them at once or to prosecute them on the supported written evidence against them.

Mr. Jumnadas Dwarkadas in seconding the resolution said that the internment of Ali brothers was a monstrous insult to self respect of the whole of India. The people must demand in one united voice their immediate release. It was unjust for the Government to object to the religious scruples of the Ali brothers. When other European powers were trying to get India, the people of India chose Britain because Britain would respect religious scruples. Tolerance of religion was the foundation of British Rule in India, but if the Government became intolerant he was not sure whether it would not shake these foundations. The time for paper resolutions was gone and the time for action had come. In conclusion he said that the internment of the Ali brothers was a test to show whether their political demands were real or not.

Mr. Satyamurti of Madras in supporting said that he had wished that the resolution went further and said that people would not co-operate with the Government if Mahomed Ali and his brother were not released immediately.

Mr. A. C. Bannerjee of Bengal also supported the resolution which was carried unanimously.

Discussion On Self Government

Speech by Mr. Bannerjee

CALCUTTA, December 29. The Congress reassembled at 11-30 to-day when the proceedings commenced with the discussion of the resolution on Self-Government. The subjects committee, after careful deliberation yesterday morning, decided to frame the resolution as to ask for the full measure of responsible Government to be attained within a time limit to be fixed by the Parliamentary statute itself not exceeding ten years, but this decision was subsequently modified as the result of a compromise between conflicting views by omitting the words "not exceeding ten years" and substituting therefor at an early date. The Hon'ble Mr. Surendranath Bannerjee in moving this resolution pointed out that to-day the Congress met under conditions different from those which marked its deliberation in former years. Hitherto the voice of the people had been that of one crying in the wilderness. Hitherto they had been striving, struggling, contending and pursuing in the opinion of many a phantom mirage of the desert. But all that had now changed. A stupendous transformation had taken place in the situation. They were to-day within a measurable distance of the fulfilment, a partial fulfilment at any rate, of the cherished dream of the Congress ever since its birth, the demand for self-Government. It was said by some that after the introduction of the Minto-Morely Scheme of reforms, and the association of Indian members with the executive council there was no occasion for the Congress to hold its sittings and it might shut up its shop. But they could not suspend the sittings of the Congress unless and until they had secured responsible self Government in full measure and uplifted their Motherland to the status of equality with the self-governing dominions. The Congress had done great things in the past, but greater things had yet to be achieved. If to-day the question of self-Government had come within the range of practical politics, if to-day the heart of India was aglow with the fervid aspirations for Home Rule, and if the boon of responsible government had been promised the result was largely due to the indefatigable and untiring labours of the Congress, of the men of the Congress, and he would add the women of the Congress. The Congress asked for

A Declaration of policy

on the part of the government and in response to that demand they had a declaration in August by His Majesty's Government which was a memorable triumph for the Congress. But there was a rift in the glute because the measure of self-government and the time for its introduction were to be determined by the Government of India and the British democracy. The people of India were the people most vitally concerned, far more closely concerned, than either the Government of India or the British democracy. The people of India had the right to be heard in the matter. They took their stand upon the dictum of the Prime Minister, who said in the course of his speech that when after the war the question of resettlement had to be considered the wishes of the people ought to be the supreme consideration. But the enemies of India were not to be quiescent. They had raised the old cry of "Not Yet." It was no longer a frontal attack on their part, but a dexterous flank movement. They did not ask the Government to do nothing, but asked them to do something and they tried to minimise that something as much as possible. They asked them not to take a jump into the unknown but to extend, to perpetuate, and develop the existing institutions. His reply to those gentlemen was that the Government of India had already emasculated the existing institutions of local self-government by imposing upon them restrictions. Those who now

Counselled caution

did not raise their little finger at the time by way of protest against such emasculation but slept over the matter and therefore they could not now be allowed to take advantage of the sins of their omission and commission. The declaration of his Majesty's government promised responsible government. It was not local self-government that was promised. It was, therefore, useless to go behind the clear mandate of His Majesty's Government which represented the deliberate opinion and mature judgment of eminent men and men of the type of Lord Curzon and Lord Milner. Lord Sydenham might form the Indo-British India Association and lead a forlorn cause. That association, they were told, included Indians as members. Probably they were of the type of those who in their memorandum to the Secretary of State at Madras stated that they were prepared to shed their last drop of blood in fighting against "Home Rule." They must be courageous men indeed to fight against "Home Rule." They ought to enlist themselves in the German Army and fight against Freedom and Civilisation. Such tactics would not hypnotise Mr. Montagu. The Namasudras and non-Brahmins ought to remember that they along with others were the sons of the soil and their welfare was more likely to be secured by a reformed Government than by a foreign bureaucracy. Men of the Congress were not in favour of

A Brahmin oligarchy

Muhammadans were with them and they could not be said to have entered into a conspiracy to install a Brahmin oligarchy and it must also be borne in mind that an oligarchy was a precursor of democratic form of Government. Difficulties had been raised on the score of electorates; to the introduction of reforms at an early date. But in Bengal they had abundant material in the shape of electorates who sent representatives to the municipalities, district boards and Legislative Councils. They had universal suffrage in which the best men took part. Another objection raised against the scheme was that it did not provide for a constitution. But responsible Government meant Government responsible to the electorate, the executive of which was liable to dismissal by the representatives of the people, but the two fundamental conditions of responsible Government, it was stated, were wanting in that scheme. It must be said to be next door to responsible Government. The scheme provided for the control of the purse and for the control over the executive. There was no doubt that the executive were independent of the Legislative Council, but they could create a situation which would compel the executive to go. That was the oriental method of managing things namely instead of giving the man a push, you salute and ask him and ask him to go away. The Congress-League Scheme which the resolution approved was a halfway house, and it was a halting stage, a progressive stage towards the realisation of responsible government. His Bengal friends were anxious to go a little further. Though he had himself not the slightest objection to it, yet he would ask his friends to go with the Congress as far as the Congress-League Scheme went and then if necessary let them go on on their own account. That was a course dictated by prudence and common sense. They must remember that in the situation in which they stood to-day

Union should be their watchword.

because 'united we stand and divided we fall.' They were entering upon a new stage in the history of the Congress. Hitherto they were content with criticism. Hereafter they must put forward constructive proposals. As Mr. Montagu was expected to return to England in March next and then formulate his proposals to introduce a bill in Parliament it was the duty of the Congress to be on the alert by sending a deputation to watch and help in the birth of a new institution which would give freedom to India and inaugurate a new era in the country. They must remember that Lord Curzon supported responsible government and therefore they were within a measurable distance of its achievement. Responsible government had not been promised to them a day too soon. Lord Carmichael speaking at the Royal Institute the other day had said that discontent was opening among all classes in India and that was because promises had not been fulfilled and also because a representative policy had been ruthlessly pursued and the policy of conciliation was at a discount in the Councils of the Empire. Lord Carmichael thought that this discontent was a threatening menace and it would be a supremely good act on the part of the Government if only the people of India could be made to share in the partnership of the Empire. No doubt they already participated in the partnership of the Empire as subjects, but what was required was that they should be admitted into it as equals with the badge of political inferiority removed so that they could hold up their heads amongst other nations of the world. Self-government had now been promised. Let there be no more of shams and delusions. Let there be no glorified debating societies. They had enough of them. They wanted something that would satisfy

The Legitimate Aspirations

of the people. The longer the British Government delayed the solution of the problem the graver would be the crisis. Let not the blunders of Irish history be repeated in India. The longer the concessions were postponed the larger

the demand would be. He had no misgiving that the British public had awakened to the gravity of the situation. They might look forward their getting for India what was their one, the birthright of freedom and securing for India her place among the free states of a federal Empire. But until that consummation was accomplished they must continue to work under the banner of the Congress. That banner which the president had held aloft and around which the people rallied and on which were inscribed in characters of life the stimulating words "That Nations by themselves are made."

The Hon'ble Mr Jinnah's Speech.

The Hon'ble Mr Jinnah in seconding the resolution observed that the Congress-League scheme was intended as a definite step towards responsible Government, to be established in this country by a Statute of Parliament. It was therefore necessary that the time limit within which it should be established should be fixed in the statute so that the scheme might work automatically. It had been said by some that the Congress-League scheme of reform contained some novel features, that it was illogical and was capable of creating a deadlock. His reply to those criticisms was this: His Majesty's government had made a pronouncement that the goal of the British Government must give this country complete responsible government and that a substantial portion of that responsible government would be given immediately or as soon as possible after the war. Therefore they would have a partly responsible government and if that be so could they imagine any scheme which could be produced which will not contain a certain amount of novel and illogical features and lead to a deadlock. The Congress and the Moslem League with the aid of the best intellect of the land had produced a scheme which he ventured to say was not unknown in the constitution of certain countries. Before the scheme could be visualized they would like to know from the Government what their proposal was and until he was convinced to the contrary he must hold that the Congress-League scheme was

The Best For India.

They had heard of a proposal from that busy body Mr. Curtis. Whether that proposal emanated from him either directly or indirectly or under the patronage or guidance of others, it came to this, that they were to have a government in this country partly responsible and partly bureaucratic although the major part of it was to be handed over to the people's representatives who, if they abuse their powers or neglect their duties, were liable to be dismissed and have their powers withdrawn. Under that scheme it was the bureaucracy who had the power to sit in judgment as to how the representatives of the people had discharged their task and no more absurd scheme than that could be imagined. The bureaucracy ought not to be that final Judge of the conduct and orthodoxy of the representatives of the people of India. As Mr. Montagu was expected.

To Make a Pronouncement

on his return to England it was likely that has proposed would be placed before this country and Great Britain for discussion in May. The occasion would be so momentous and the issues so grave that it will be absolutely necessary to hold a special session of the Congress and the All-India Moslem League who should sit together and consider the proposals of Mr. Montagu and they must then in the light of the proposals make up their minds once for all what their demand was to be and after that there would be no going back and they must use all the energy and power they possessed to secure the end in view.

Mr. Bepin Chandra Pal's Speech.

Mr. Bepin Chandra Pal in supporting the resolution said that he was an interloper because he could not heartily support the resolution nor could he prudently oppose it, if left to himself he could have proposed an amendment which would express the united voice of not only Bengal but of every Congressman. He was in favour of the immediate enactment of a Parliamentary statute making provision for the progressive realization of responsible Government for India as an integral part of the British Empire, demarcating clearly the functions of the Government of India and those of the Provincial Governments, eliminating the official element from the Legislative Council, empowering a member of the Council to form the Executive Government at the instance of the Governor or Lieut-Governor.

Mr. B. G. Tilak.

Mr. B. G. Tilak who next followed made a striking speech. In supporting the resolution he said he had no objection to the Congress expressing its grateful satisfaction over the pronouncement of the Secy. of State about the establishment of responsible Government in India because their gratitude might be expressed not only for what has been said but what is yet to come. He asked the Congress to accept his definition of Home Rule namely that the people of India ought to be in their own country what every Englishman is in England and in the colonies: an Indian must be the master in India as the Englishman was in England and the colonies. That was his idea of complete Home Rule and if any one was to grant it to-morrow he would be very glad. He did not oppose the introduction of Home Rule at once but if that could not be done let them have a compromise. Everything was done by compromise and even the British Government was introduced in India as a compromise by a charter from the Delhi government. The question was what was meant by responsible government in the statement of Mr. Montagu? In Mr. Curtis pamphlet it is defined as meaning the constitution of legislative councils subject to the control of the Executive Government. Unless responsible government was clearly defined it might be interpreted in different ways. What the people of India understood by responsible government was that it was a government entirely responsible to the legislature which should be wholly elected and when he said that the executive should be under the control of the legislature he should say that he meant that the Governors and Lieutenant-Governors should also be elected by the legislature. That would of course be the final step. But in the present circumstances he would be quite content with the Congress-League Scheme as the first step in the grant of Self-Government at an early date which no sane man would understand as going beyond 10 or 15 years. The Congress-League Scheme was the minimum that would satisfy the aspirations of the people and was approved by the country in general. Mr. Tilak then dealt with some of the objections raised against the Scheme and pointed out that once the bureaucracy found that they were responsible to the Legislature, though they were not removable by us they were wise and intelligent

men to shape their future conduct so as to satisfy the Legislative Councils.

One of the objections

urged against the gift of responsible Government was it was better to begin with the foundation than at the top, to begin with Municipal Government rather than the Central Government; no doubt in building a house no body would begin a top story without foundation but that analogy did not apply to political house construction. The people of India were not children to be promoted from standard to standard but were full grown people experienced in the Arts of Govt. The case of India was that of an emaculated man who has been made to lose power. In a case of nervous emasculation the treatment ought to be to apply the remedy to the brain and not to the toe; similarly political reconstruction in India must begin at the top and if the representatives of the people have the power in the central Government everything would soon right itself. The only thing the Congress must take care was that

Full Responsible Government

was secured in a reasonable time. India was in the position of a man who was entitled to the possession of a whole house and if the British Government was allowed as a compromise to share that house it must be on the understanding that they would soon clear off. It was true no doubt that the British Government has managed India all these years and therefore they have certain claims to continue the management for some time longer but it must be on the understanding that from to-day the Indians were the masters. It was only then that there could be any compromise; they did not say that India should be governed by a Crown Prince from England nor did they say that the administration should be transferred to a native chief. Let the British Government by all means retain its existing machinery but the power now vested in the Executive Government in India should be transferred to the Legislature.

What the Congress Wanted

was only to build on the existing foundations by transferring the power from the one to the other. Dealing with the compartmental system of transfer he pointed out that he was reminded of the case of a man who had attained his majority in which he was told that he would first be given the control over the stable and afterwards over the rest of the house.

Mrs. Besant's Appeal.

Mr. C. P. Ramasami Aiyer then supported the motion after which Mrs. Besant in announcing the adjournment of the Congress for a short while said that she had received certain amendments to the resolution. But she would remind the Congress that they had so many enemies and unless they present a united front they could not help the progress of the nation. She implored them to put aside their local grievances or their little quarrels and unanimously vote for the resolution which was arrived at as a compromise by the sub-judice committee where all parties were represented. She would ask them to record a unanimous vote so that the Anglo-Indian Press and the English people may not say that in the crisis of a nation's destiny there was not self-control and statesmanship enough to sink small differences and to unite in one grand cry of "HOME RULE FOR INDIA."

Bengal's Attitude

On the reassembling of the Congress after luncheon interval Mr. C. R. Das addressed the Congress. He was of opinion that the Congress Scheme was not inconsistent with the ideals of provincial autonomy for which Bengal was in favor. If the Congress-League Scheme was approved by the Government it practically meant that the Executive was subordinate to the Legislature because if the former refused to obey, the latter could refuse to vote them supplies. The time had come for the transfer of power, power from the hands of bureaucracy to those of the people who had suffered and groaned under the bureaucracy for 150 years. They should not be content with anything less than the complete transfer of power from the Government to the people and he relied for his position on no dictum of a prohibition but upon his natural right. It was the birthright of every individual to live and grow but that right had been unjustly withheld from the people of India by subterfuges and pretences.

Mrs. Sarojini Naidu then delivered a speech wherein she referred to the past history of India testifying to the capacity of Indians to govern the country.

Other Resolutions.

Mr. G. A. Natesan of Madras moved a resolution urging the removal of all disabilities imposed by custom upon the depressed classes, the disabilities being of the most vexatious and oppressive character. The resolution was unanimously adopted.

The next resolution that was to have been moved by Mrs. Sarojini Naidu was as follows: This Congress is of opinion that the same tests be applied to women as to men in regard to the franchise and the eligibility for election to all executive bodies concerned with local government and education. Mrs. Naidu desired to withdraw the resolution as she desired that the question of women and elective bodies should be discussed in the country before it was brought before the Congress. The resolution was by permission withdrawn.

The Hon'ble Mr. K. V. Rangaswami Iyengar then moved a resolution authorizing the All-India Congress Committee to send a deputation to England for the purpose of placing the Indian demands before the British Democracy.

Mrs. Besant put from the chair resolutions asking for the establishment of Parliamentary Commission to enquire into the working of various representative legislatures in India, asking the Government of India to intervene in the case of Arjunlal Seth, a Jain Pandit, now in Vellore Jail, who was in imminent danger of death by starvation on account of his religious principles, asking Messrs. Baptista and Polak to attend the forthcoming Labour Congress and welcoming the help proffered by Labour Party in obtaining the passage through Parliament of a statute embodying grant of responsible Government. Some formal resolutions thanking Sir William Wedderburn for his services and also thanking the outgoing Secretaries, Mr. Subba Rao and Nawab Syed Mahomed, were put from the chair and passed.

Mr. C. P. Ramaswami Iyer, Dewan Bahadur P. Kesava Pillai and the Hon'ble Mr. Bhargava were appointed general secretaries of the All-India Congress Committee.

Next Congress at Delhi.

Mr. Sultan Singh of Delhi, invited the next session of the Congress to Delhi. The invitation was accepted by the Congress.

వృత్తాంతములు

సామ్రాజ్యశాసన సభయందు సభ్యుడుగనున్న భూపేంద్రనాథ బాసుగారు తమ పదవిని చాలించుకొనుటచే బాలు సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి స్థానమున నియమించబడిరి.

1918 సంవత్సరము జనవరి 1-న తేదీ నుండి ఒక నెల వరకు మదరాసు ప్రావిన్సు ఆడిషన్లు జడ్జిగారు మహారాష్ట్ర మిశ్రాస్త్రి గారును, సి. ఎస్. నేపియరుగారును నియోగించబడిరి.

ప్రాంతములోనున్న ఆక్రియభూగర్భిని కంపెనీవారిచే పరిమరింపబడి ఇండియన్ నేషనల్ మొదటి కమిటీవారిచే జారీచేయబడిన హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమును పుస్తకము హిందూదేశములోనికి రాకూడదని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

హంతకుడు విడుదల కాబడుట:—జాన్ సింగర్ వాస్తవ్యుడగు ఏ. సి. అనువాడు మిసెస్ డోరెస్ అనువామెనూ మాతృగావించినట్లు జిల్లాజడ్జిగారి రెండవ తేను చేయబడినది. ఈనెల 22-న తేదీన తేను విచారణచేయబడెను. హంతకుని యందు దోషము కనబడనందున ఆతడు విడుదల కాబడెను.

మహమ్మదీ వ్యాధి: 22 డిశంబరు తేదీలోను అంత్యమగు వారమున 17651 మంది వ్యాధి గ్రస్తులైరి. 14028 మంది మృతులైరి. మరణములు: బొంబయరాజధాని సింధు 4521, చన్నరాజధాని 839, బీహారు ఒరిస్సా 1333, సంయుక్త షరఖజాలు 4668, పంజాబు 592, బర్మా 222, మధ్యపరగజాలు 802, హైదరాబాదు 591.

రహస్యముగ గుట్టు కనుగొను పోలీసు (మెయినింగు కళాశాల:—వైకళాశాల షేరాలో స్థాపించబడినది. నేరములను రహస్యముగ కనుగొను శాస్త్రసంస్కృతమయిన పద్ధతు లీకళాశాలయందు వంగదేశపు పోలీసుఉద్యోగులకు నేర్పబడును. ఇంకొకసంవత్సరమునకే విద్యనెప్పబడును. 8,9 సంవత్సరములు పోలీసుఉద్యోగములు చేసినవారు తప్ప ఇతరులు ఇందు చేర్చుకొనబడరు.

వార్షికోత్సవము:—కోవెలకెన్నాచార్యసాంప్రదాయ సంరక్షణసభా నిర్వహించిన వార్షికోత్సవము ఈనెల 25-న తేదీన పగలు 2½ గంటలకు శ్రీశైవయనరు సన్నిధానమున శ్రీరంగములోజరిగినది. చిత్తూరు సబ్ జడ్జి సి. ఎస్. కరగోపనాయకుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. శ్రీమాన్ తిరువేంకటాచారి స్వామిగారు తెన్నాచార్యసాంప్రదాయము గూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీమాన్ యతింద్రప్రకాశ జియ్యో స్వామిగారు వై ఉపన్యాసమును స్వప్రసరచి విడిచిరి.

కుష్మంశాఖా హోమరూలు లీగు:—వైలిగువారు ఈనెల 26-న తేదీ సాయంకాలమున నౌక సభను జరిపిరి. చిత్తూరు వాస్తవ్యులు డి. కృష్ణరావు, సి. ఏ. సి. ఎల్. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. దేశీయ మహాజన సభాధిపత్యము వహించిన సి. సెంటిమెంటుగారి ఉపన్యాసపు తెలుగువర్ణనాను సి. జి. పద్మనాభ రావుగారు చేసిరి. అగ్రాసనాధిపతులు అందరి ముఖ్యాంశములను సభ్యులకు జోధి పఠించిరి. దేశీయ మహాజనసభా సభాప్రధానుగ జనగవతనని కన్యలంగమను ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. ఈతీర్మానము తితిమూలమున దేశీయ మహాజన సభాధిపతులకు తెలుపబడెను.

పాకాల బోర్డు బాలికా పాఠశాల వార్షికోత్సవము:—వై పాఠశాలా వార్షికోత్సవము పాఠశాలా కుందిరమున జరుపబడెను. లిరుపతి లేంజిపాఠశాల పరిషత్తుధికారి ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యరు, సి. ఏ. ఎల్. టి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పాఠశాలాబాలికలు పాటలు పాడుచు కొలంటు చేసిరి. పిచ్చుట 'నిజము' 'వికచిత్రము' అను రెండు నాటకములు బాలికలచేతనే బహుచక్కగ ప్రదర్శింపబడెను. నాటకప్రదర్శనముల అనంతరము బాలికలకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడెను. పాకాల సబ్ రిజిస్ట్రార్గారు 'శ్రీవిద్య' గూర్చి చక్కటి చిన్న ఉపన్యాసము నొక దానిని చెప్పిన వెనుక ఉత్సవము ముగిసెను.

బొంబాయియందు ఆఖిలభారత క్రైస్తవసంఘ మహాసభ జరుగుచున్నది. చెన్నపురినివాసు లగు ఎం. డి. దేవదాసుగారి రథ్యక్షతవహించిరి. వారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు ప్రస్తుతరాజకీయగంగమునందు భారతీయక్రైస్తవుల కర్తవ్యమేమనువిషయమును గూర్చి నడుపుచు ఇట్లనిరి. "నాకు బాధ్యత యనగా తెలియును. ఇప్పుడు హోంరూలరు లనబడు వారు కోరుచున్న హోంరూలు అనుదానిని బడయుటకు హిందూదేశము తగినస్థితి కింకను రాలేదు. ప్రస్తుతము జాతి మతభేదము లున్నవి గాన ఇట్టిసంఘటన హోంరూలునందు బ్రటిషువారి ఆశ్చేషణను తీసివేయుటను మన ముష్టుపెట్టవలెను. ఇప్పుడున్న మహాజనులు ప్రజాశక్తియును స్వాధీనతగము చేయుట నింకను తెలిసికొనలేదున్నారు. నిన్ను జాతులును ఉత్తమజాతులును రాజకీయముల సమామేయని ప్రజలెల్లరు తెలిసికొనలేదు. కొన్ని సంఘములకు గల ఆధిక్యములను రాజకీయరంగమున భానాభివృద్ధి కవకాశములు లేవని దేవదాసుగారు రనిరి.

ఒకవిశ్వాస:—చెన్నపురి రాజధాని సంఘమువారు ఇండియన్ పేట్రీయటు పత్రికకు దీనికొనిరిని ప్రకటించిరి. డి. బి. కేశవప్పిల్ల, గౌ. చిదంబరనాథ మొదలవారు, లాడ్. గోవిందనాను, డి. పి. నాడినూ, టి. సి. గోపాలస్వామిమొదలవారు, రా. సా. ముత్తయ్యపెట్టి, నల్లూరుస్వామిపెట్టిగార్లు గల ప్రత్యేక సంఘము పత్రికా నిర్వహణమునకు నియమింపబడినది. చెన్నపురి రాజధాని సంఘపు తరపున 6 వేలు రూ॥ ల వచ్చినవి. పత్రికకు నిర్వహించుటకు 20 వేల రూ॥ ల అవసరము. భాగమునకు 100 రూ॥ చొప్పున 500 భాగములతో 50 వేల రూ॥ ల మూల ధనము సుండుకొని ఒక జాయింటు స్టాకు కంపెనీ నేపథుప నిర్మింపబడినది. వాటాలను సంపాదించుటకును, పత్రికకు చందాదార్లను గూర్చుటకును ఈ సుద్యమమున సానుభూతి గలిగి సహాయకులుగ నుండువారు ప్రార్థకులు. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు టి. సి. గోపాలస్వామి మొదలవారు, ఎస్. గురుస్వామి పెట్టిగార్లకు ఇండియన్ పేట్రీయటుపత్రికకు 45 మూరువీధి మదరాసుకు వ్రాయవలెను.

స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు:—కలకత్తాలో బీడెక్ వాటలో గత మంగళవారము సాయంకాలము ఒక పెద్ద ఎహిరంగసభ జరిగెను. గౌ. పండిత ఘోకల్ నాథ్ మిస్ట్రాగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పంచికారి బెనర్జి, బిషిన సింద్రపాల్, చంద్రశేఖర వర్మగార్లును మధురా నగర వాస్తవ్యులగు ఇంకొక స్వరాజ్య వాదియు మట్టిదలు నంగదేశీయులను స్వరాజ్యముగూర్చి ఉపన్యాసములు చెప్పిరి. ఆంగ్లభారతీయులకు స్వరాజ్య ప్రతికూలాభిప్రాయములు కలుగుటకు కారణము చెప్పుదు, తాము సంయుక్తరాష్ట్రములోని పట్టణ గ్రామములలో ఉపన్యాసములు చెప్పినప్పుడు ఆంగ్ల భారతీయులుగాని ఇతరులు గాని తమ నిజమైనవాంఛలను ప్రభుత్వమువారికి తెలియబరచలేదనియు హాంగ్ గెసు మునిలిమ్ లీగులవారి సంస్కరణవిధానముల సమ్మతిని స్వరాజ్యమే తప్ప మిగిలిన దేనియూ లేవువాంఛలను తీర్చలేదని ఆయా గ్రామస్థులు తమతో చెప్పినట్లు అగ్రాసనాధిపతులు నడిచిరి. ప్రజలకు కాంగ్రెసు మునిలిమ్ లీగులవారి సంస్కరణ విధానముల సరియైన యర్థము తెలియలేదనుట నిజముకాదు. వై లీగులవారి సంస్కరణ విధానముల గూర్చియు తెలియకప్పటికిని స్వరాజ్యమునకు ప్రజలకు గలుగు లాభములైనను వారికి తెలిసికొనుండు నని ఘోకల్ నాథ్ గారు నడిచిరి.

ఇప్పుడేతిరుణమున హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య మొసగుటకు ఒక్క హిందూదేశమునకే లాభముగాక బ్రటిషు సామ్రాజ్య మంతయు లాభకరముగ నుండునని విశివచంద్ర పాలుగారు తమ ఉపన్యాసమున చెప్పిరి.

రత్నకంపెనీవారి ఛాయాపటము:—మాంటా గూగారియొద్దకు వెదలిత శ్రీ రాయచౌరపుసభ్యుల ఛాయాపటము ఏ. రత్నకంపెనీ వారిచే నీయబడినది. ఆ ప్రతిని మేము వందనములతో నందుకొనుచున్నాము. పటమున ఎల్లర యాపములు స్పష్టముగనున్నవి. చిసెంటు, సోజీబీదేవి, జిన రాజదాగ, మొదలగు నారీరత్నముల యాపములుగలవు. వెల ప్రతి యొకటికి రు 2-0-0 లు. ఏ రత్న అందుకంపెనీ బ్రాడ్వేలో దొరకును.

దేశరక్షకసేన. రంగూను, డిశంబరు 28.—దేశరక్షక సేనలోని బర్మా కాఖకుందలి రెండవ భాగము సంవత్సరాది బాటిన తరువాత గాని తర్పిరుకొఱకు బయలుదేరరు. తర్పిరు బొందిన మొదటి భాగము బర్మా దేశములోనికి వచ్చినది.

కలహపూరు మహారాజాగారి యుపన్యాసము. బొంబాయి, డిసెంబరు 28:—కార్మగ్గులందు మహారాష్ట్ర విద్యాయహోదయందు ఆధ్యక్షోపన్యాసము నొసగుచు కలహపూరు మహారాజాగారిట్లనిరి:—ప్రస్తుతము హోమరూలు మహాధ్వనియే దేశమునందంతట ప్రతిధ్వనించుచున్నది. మనము హోమరూలునకు తగియున్నామా? మనకు హోమరూలు ఆ గత్య మే. మనకు తీవ్రకళ మె స గి నది హోమరూలు. హోమరూలు ఆభిప్రాయములను మన మృదయములఁ బెట్టినది బ్రటిషు ప్రభుత్వము. పాలితదేశ ప్రజల ఆభివృద్ధికి వారెన్నడు నడ్డము నిలుచుటలేదు. మన ఆభివృద్ధి కొఱకు వారత్యాకురు లై కూడ నున్నారు. హోమరూలును గూర్చి ఆలోచించుటకైన ప్రస్తుతము సమయముకాదు. దేశమునందు వేంవేలు అంతజ్ఞాతు లుండు వఱకు హోమరూలుయొక్క లాభములు అలభ్యములని సిద్ధాంతము ప్రభువుగారు నడుపుచున్నారు. ప్రస్తుతము మనకు దైనినట్లు హోమరూలు అనగ ఈ కాలమున నింకొక కాఖ బలమును కృద్ధిచేయుటమే హోమరూలు అక్కరలేదని చెప్పెను. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులందు బ్రటిషువారి రక్షణ క్రిందను, మార్గదర్శకత్వమునను మన ముండుట యవసరము.

కావలెను. (999)

అంగ్లేయ భాషాపరిచితులై గీర్వాణభాష యందు వ్యాకరణ తర్కశాస్త్ర ద్వయమం దారి తేరిన పండితులు బెజవాడ సి. యం. ఎస్. హైస్కూలులో సంస్కృతోపాధ్యాయులుగా నుండగోరువారు యీ క్రింది చిరునామాకు జనవరి 5-న తేదీలోగా ధరఖాస్తులు చుంపవలెను.

S. Anthony, Head Master C. M. S., High School Bezwada

నీతాన్వేషణము లేక లంకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

ముద్దులొల్లు పద్యములు!! (కావ్యమరు పార్శ్వపుట్టు!! ఇయ్యది మృదుచురుకైలిని వ్రాయబడినది. జనసామాన్యులన కెల్లరకు నుబోధకము. ప్రదర్శన నానుటలముగ నున్నది. భక్తితనపూరితమైన చక్కని కట్టలకాది వర్ణపట్టులతో నిండియుండును. ఒక చర్చాయము చదివినను ప్రదర్శించినను విడువదు. దీనిని గూర్చి నెల్లూరు వాస్తవ్యులును బందరు కోటిలు కాతేనీ! పాపెనొగు శ్రీయుక్త ముత్తరాజు సుబ్బారావు, ఎం. ఏ. గా బొంబేన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటకరాజముయొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరులకే బోధపడును. రూ॥ వెల 1-0-0 కరచాలకులీ వేరు.

గ్రంథకర్త:—వసుమతి యెన్జనా రాయణశాస్త్రి, (980) కొజ్జలిపేట, బందరు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు నివృత్తికరము. చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల కారదోలును. వాయువు బొట్ల బోగొట్టును. సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింట నుండదగినది. వనమూలికలచే హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనం డిప్టా. } 109, ప్రెసిడెన్సీ, బొంబాయి, 6, కంలుపెట్టి పిథి, మద్రాసు.

